

EUROPOS SAJUNGOS
TEISINGUMO TEISMAS

METŲ APŽVALGA

2020 M. METINIS PRANEŠIMAS

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas – Sąjungos teisės laikymosi garantas

**2021 m. metinis
pranešimas**
Metų apžvalga

Turinys

Pirmininko įžanginis žodis	4
-----------------------------------	---

1 2021-ieji trumpai

A Metai nuotraukose	10
B Metai skaičiais	28

2 Teisminė veikla

A Svarbiausių metų sprendimų apžvalga	34
B Svarbiausi teisminę veiklą apibūdinantys skaičiai	72
Teisingumo Teismo nariai	77
Bendrojo Teismo nariai	85

3 Palydėti instituciją į naują jos istorijos etapą

A Kanclerio įžanga	92
Focus EUnited in Riga: išskirtinis vieningos Europos teisminis dialogas	96
Focus Teisėjų forumas – unikali galimybė susitikti ir diskutuoti	98
Focus Ryšiai su visuomene	100

4 Institucija, kuriai rūpi aplinka

5 Žvilgsnis į ateitį

6 Likite su mumis!

Pirmininko įžanginis žodis

2021 m. Teisingumo Teismas ir jo darbuotojai turėjo taikytis prie vis dar galiojusių sveikatos apsaugos priemonių ir ribojimų, skirtų paskesnėms Covid-19 pandemijos bangoms suvaldyti. Nepaisant visko, Teisingumo Teismo darbuotojai sugebėjo užtikrinti Sąjungos teisingumo sistemos veiklos tęstinumą, naudodamiesi nuo pandemijos pradžios 2020 m. įgyta patirtimi bei naujais įpročiais ir nuotolinėmis darbo ir bendravimo priemonėmis. Šiomis aplinkybėmis institucija gali pasidžiaugti, kad pastangos sukurti ir įgyvendinti vaizdo konferencijų sistemą, leidžiančią abiejuose teismuose rengti posėdžius nuotoliniu būdu, užtikrinant juose sinchroninį vertimą žodžiu, buvo įvertintos Europos ombudsmenės skirtu Gero administravimo apdovanojimu už puikius rezultatus inovacijų ir transformacijos srityse.

2021 m. taip pat įvyko svarbus Teisingumo Teismo sudėties dalinis atnaujinimas – pareigas pradėjo eiti devyni nauji nariai. Mano kolegos vėl išreiškė pasitikėjimą manimi ir perrinko mane pirmininku, o teisėjas L. Bay Larsen buvo išrinktas pirmininko pavaduotoju, nes Silva de Lapuerta baigė eiti pareigas. 2021 m. taip pat pradėjo eiti pareigas penki nauji Bendrojo Teismo teisėjai.

Be to, šiais metais padidėjo abiejuose teismuose gautų bylų skaičius (2021 m. gauta 1720 bylų, o 2020 m. – 1584 bylos) ir baigtų bylų skaičius (2021 m. baigtos 1723 bylos, o 2020 m. – 1540 bylų). Priimtų sprendimų dėl teisinės valstybės, aplinkosaugos, asmens duomenų apsaugos, socialinės apsaugos ar dėl sveikatos krizės suteiktos valstybės pagalbos įvairovė ir poveikis rodo, kad institucijos veikla yra labai susijusi su šiuolaikinėmis realijomis ir konkrečiai veikia Europos Sąjungos piliečių ir įmonių gyvenimą. Šie teiginiai suponuoja kelis iššūkius.

Pirma, ši realybė reikalauja, kad Teisingumo Teismas labiau priartėtų prie piliečių, didindamas savo veiklos skaidrumą. Šiuo tikslu vykdomas projektas, pagal kurį didžiosios kolegijos posėdžiai eksperimentiniu būdu bus transliuojami internetu. Skaitmenizacija buvo svarbiausia priemonė, padėjusi Teisingumo Teismui puikiai valdyti sveikatos krizę ir reaguoti į su pandemija susijusius judėjimo apribojimus. Techninės žinios buvo pagilintos, įveikėme skaitmeninį barjerą – tai tapo norma. Taigi dėl šių technologinių ir socialinių pokyčių atėjo metas Teisingumo Teismui tapti prieinamam visai Europai.

Antra, institucija toliau svarstys, kaip būtų galima iš naujo subalansuoti darbo krūvį, skirstant jį Teisingumo Teismui, kurį sudaro po vieną teisėją iš kiekvienos valstybės narės, ir Bendrajam Teismui, kuriame nuo rugsėjo mėn. dirba po du teisėjus iš kiekvienos valstybės narės.

Trečia, pastebima paplitusi tendencija kvestionuoti teismų sprendimų autoritetą, o kai kuriose valstybėse narėse – kvestionuoti Europos integracijos projektą ir jo pamatines vertybes bei principus. Ši tendencija reikalauja nuolatinio budrumo, kiek tai susiję su Teisingumo Teismo sprendimų kokybe, jų paaiškinimu visuomenei ir šio teismo veiklos skaidrumu. Tai būtina, kad teisingumas Sąjungoje būtų teisingai suvokiamas, t. y. taip, kad jis bet kokiomis aplinkybėmis užtikrina tik teisės normos laikymąsi.

Taigi mūsų institucija turi pasimokyti iš pandemijos valdymo patirties ir įtvirtinti pasiektus laimėjimus savo veikloje, bendraudama su nacionaliniais teismais ir visuomene visoje Europos Sąjungoje. Šių tikslų bus siekiama 2022 m. – Teisingumo Teismo 70-čio paminėjimo metais – įgyvendinant įvairius projektus ir organizuojant renginius.

Koen Lenaerts

Europos Sąjungos Teisingumo
Teismo pirmininkas

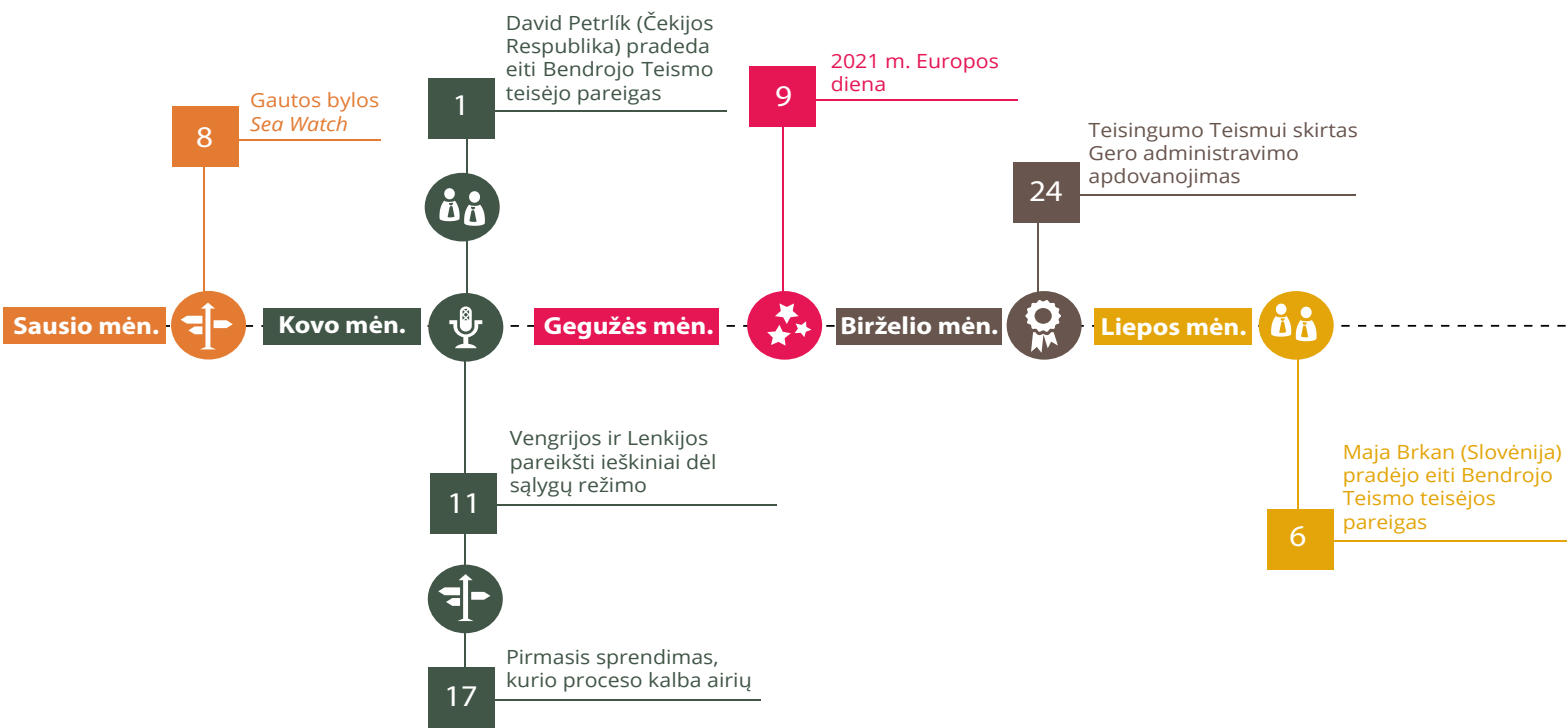

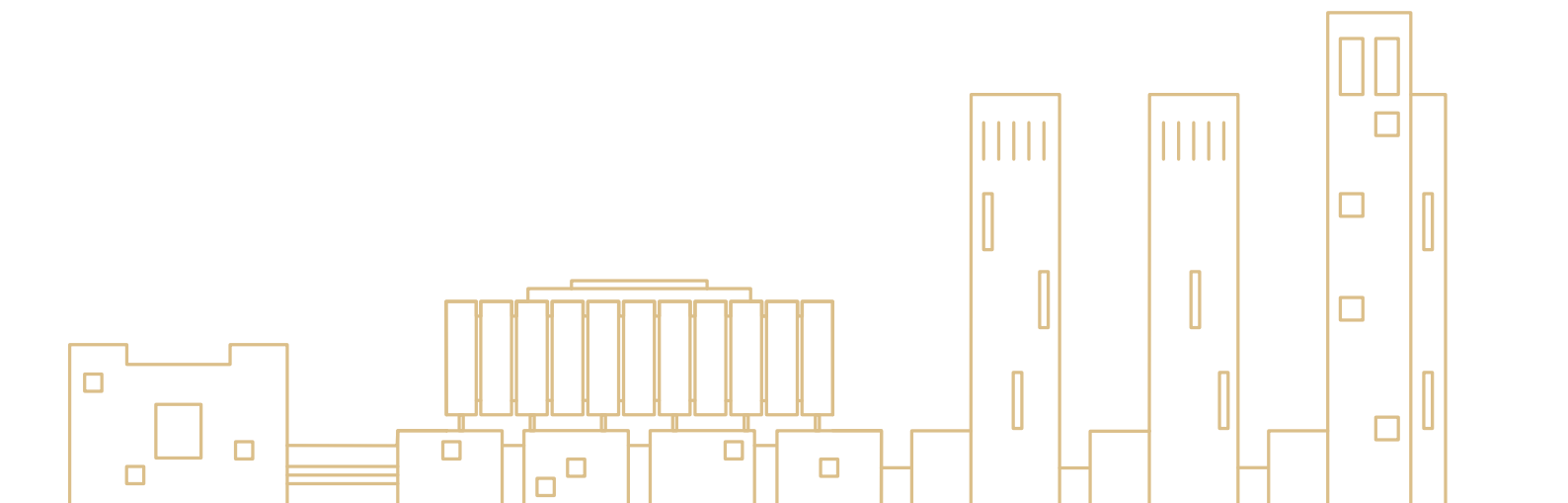
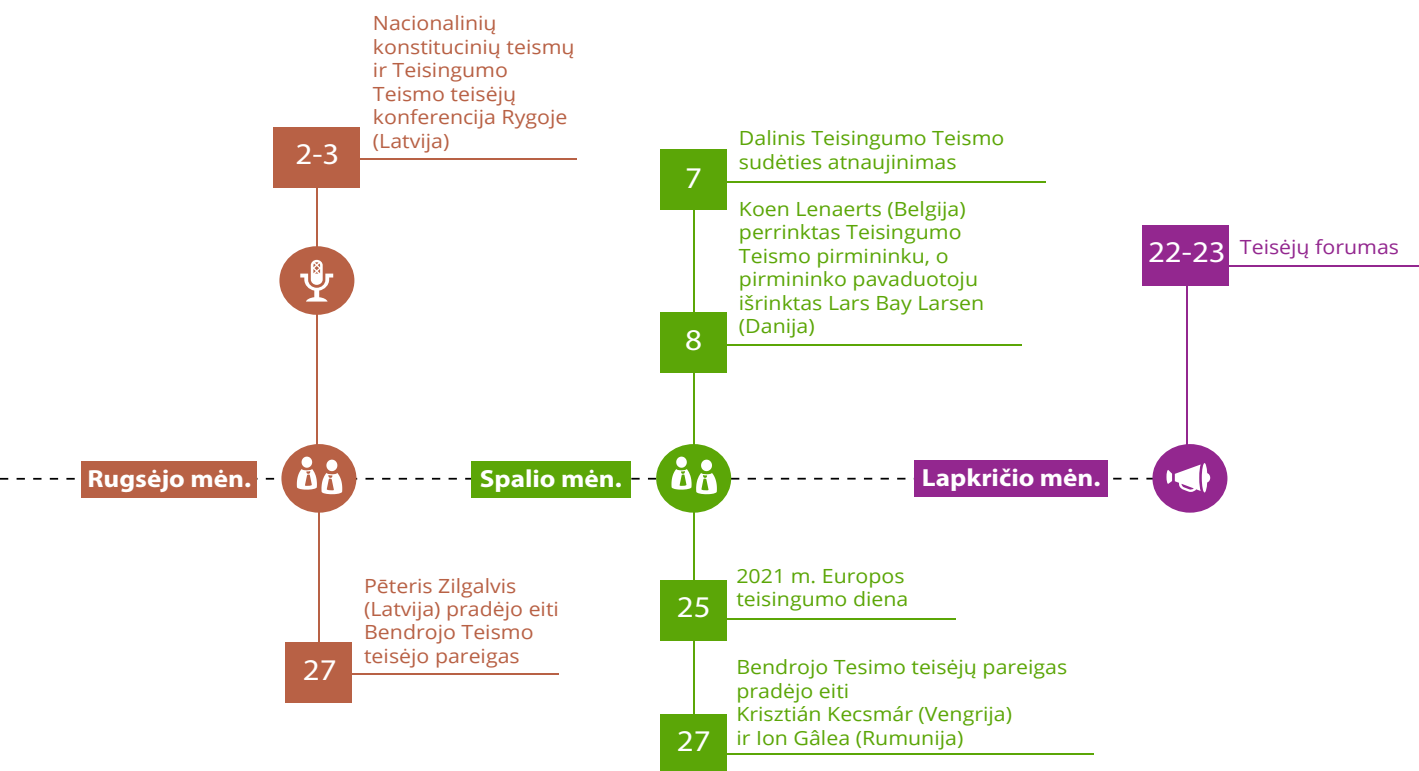

1

2021-ieji trumpai

A | Metai nuotraukose

SAUSIO mėn.

4

Gauta byla *Rzecznik Praw Obywatelskich*

Teisingumo Teismas turi nuspręsti, ar Lenkijos valdžios institucijos gali atsisakyti perrašyti Ispanijoje gimusio vaiko gimimo liudijimą, kurį išdavė Ispanijos valdžios institucijos ir kuriame **kaip vaiko motinos nurodytos dvi moterys** (C-2/21).

SAUSIO mėn.

8

Gautos bylos *Sea Watch*

Teisingumo Teismas turi nustatyti, ar uosto direkcijos gali vykdyti savo įgaliojimus laivo, kuris yra sertifikuotas kaip krovininis laivas, tačiau praktiškai vykdo migrantų **paieškos ir gelbėjimo operacijas jūroje**, atžvilgiu ([C-14/21](#) ir [C-15/21](#)).

SAUSIO mėn.

26

Sprendimas byloje *VL / Szpital Kliniczny*

Darbo užmokesčio priedo mokėjimas tik neįgaliems darbuotojams, pateikusiems **neįgalumo pripažinimo pažymėjimą** po darbdavio pasirinktos datos, gali reikšti tiesioginę arba netiesioginę diskriminaciją dėl negalios ([C-16/19](#)).

VASARIO mėn.

3

Sprendimas byloje *Komisija / Vengrija*

Vengrija neįvykdė įsipareigojimų užtikrinti, kad visoje jos teritorijoje būtų laikomasi kietųjų dalelių PM_{10} paros ribinės vertės ir kad laikotarpis, per kurį ši ribinė vertė viršijama, būtų kuo trumpesnis. ([C-637/18](#)).

➔ žr. p. 41

VASARIO mėn.

17

Sprendimai byloje *Ryanair DAC / Komisija* *ir Ryanair DAC / Komisija*

Pagalba, kurią Švedija ir Prancūzija suteikė oro transporto bendrovėms dėl Covid-19 pandemijos, atitinka Sąjungos teisę ([T-238/20](#) ir [T-259/20](#)).

➔ žr. p. 61-62

KOVO mėn.

1

Pradėjo eiti pareigas naujas Bendrojo Teismo teisėjas

Iškilmingas posėdis **David Petrлік** (Čekijos Respublika) priesaikos ir pradėjimo eiti Bendrojo Teismo teisėjo pareigas proga.

KOVO mėn.

8

Gauta byla *CIHEF* ir kt.

Teisingumo Teismas turi priimti sprendimą dėl to, ar valstybė narė, siekdama apsaugoti visuomenės sveikatą ir aplinką, gali nustatyti **su biocidiniais produktais susijusią komercinę praktiką ir reklamą ribojančias taisykles** ([C-147/21](#)).

KOVO mėn.

11

Pareikšti ieškiniai *Vengrija ir Lenkija / Parlamentas ir Taryba dėl sąlygų režimo*

Vengrija ir **Lenkija** prašo panaikinti reglamentą dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos **sąlygų režimo**, taikomo tais atvejais, kai valstybėse narėse pažeidžiami teisinės valstybės principai ([C-156/21](#) ir [C-157/21](#)).

KOVO mėn.

17

žr. p.

Pirmasis sprendimas, kurio proceso kalba airių

Airijos globėjo šventojo Patriko dieną Teisingumo Teismas **priėmė pirmąjį sprendimą byloje, kurios proceso kalba airių.**

Pagal Sąjungos direktyvą informacija apie veterinarinius vaistus turi būti pateikta abiem Airijos valstybinėmis kalbomis. Airijos teismas prirėkęs turi konstatuoti, kad ši direktyva neperkelta į nacionalinę teisę, ir nuspręsti, kad valstybė turi pašalinti šį trūkumą ([C-64/20](#)).

KOVO mėn.

24

Sprendimas byloje *Lego*

Bendrasis Teismas nusprendė, kad Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO) neturėjo pripažinti negaliojančia **Lego** žaislinio konstruktoriaus konstrukcinių kubelių **Bendrijos dizaino** registracijos ([T-515/19](#)).

➔ žr. p. 47

BALANDŽIO mėn.

9

Firearms United Network pareikštas ieškinys

Lenkijos šaunamųjų ginklų savininkų **asociacija** prašo panaikinti reglamentą, pagal kurį draudžiama naudoti **švininius šratus**. Ji teigia, kad šiuo aktu pažeidžiama laisvė užsiimti ekonomine veikla ir medžioti ([T-187/21](#)).

BALANDŽIO mėn.

14

Sprendimai byloje *Ryanair DAC / Komisija*

Pagalbos priemonės, kurias Švedija ir Danija taikė oro transporto bendrovei SAS, ir garantija, kurią Suomija suteikė oro transporto bendrovei Finnair dėl Covid-19 pandemijos, atitinka Sąjungos teisę ([T-378/20](#), [T-379/20](#) ir [T-388/20](#)).

➔ žr. p. 62

BALANDŽIO mėn.

20

Sprendimas byloje *Repubblica / Il-Prim Ministru*

Maltos teisės nuostatos, kuriomis **Ministrui Pirmininkui** suteikiami įgaliojimai priimti sprendimus **teisėjų skyrimo** procedūroje, kartu numatant, kad šioje procedūroje dalyvauja nepriklausoma institucija, atsakinga už kandidatų įvertinimą ir nuomonės teikimą, neprieštarauja Sąjungos teisei ([C-896/19](#)).

➔ žr. p. 35

GEGUŽĖS mėn.

4

Pareikštas ieškinys dėl įsipareigojimų neįvykdymo *Komisija / Prancūzija (PM10)*

Komisija prašo Teisingumo Teismo konstatuoti, kad Prancūzija neįvykdė įsipareigojimų dėl **oro kokybės**, nes sistemingai ir nuolat viršijo smulkiųjų kietųjų dalelių (PM10) paros ribinę vertę **Paryžiaus ir Martinikos/Fort de Franco** teritorijoje ([C-286/21](#)).

GEGUŽĖS mėn.

9

2021 m. Europos diena

Kad Sąjungos piliečiai geriau žinotų savo teises ir būtų informuoti apie Europos teisingumo sistemos veikimą, Teisingumo Teismas ragina juos **peržiūrėti vaizdo įrašus** apie jo vaidmenį ir jurisprudenciją, užduoti **klausimus Twitter ir LinkedIn** ir **virtualiai apsilankyti** jo pastatuose.

GEGUŽĖS mėn.

12

Sprendimas byloje *Liuksemburgas / Komisija ir Amazon EU ir Amazon.com. / Komisija*

Bendrasis Teismas panaikino Komisijos sprendimą, kuriuo **Liuksemburgo suteiktos mokesčių lengvatos Amazon grupės bendrovėms** pripažintos neteisėta valstybės pagalba ([T-816/17](#) ir [T-318/18](#)).

→ žr. p. 46

BIRŽELIO mėn.

3

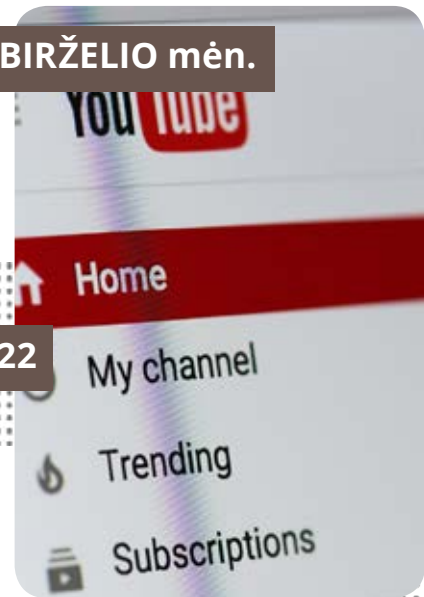
Sprendimas byloje *Vengrija / Parlamentas*

Teisingumo Teismas atmetė **Vengrijos** ieškinį dėl Europos Parlamento rezoliucijos, kuria pradėta procedūra dėl nustatymo, ar esama **aiškaus pavojaus, kad ši valstybė narė šurkščiai pažeidžia vertybes, kuriomis grindžiama Sąjunga** ([C-650/18](#)).

→ žr. p. 35

BIRŽELIO mėn.

22

Sprendimas byloje *Youtube ir Cyando*

Teisingumo Teismas nusprendė, kad pagal šiuo metu galiojančią Sąjungos teisę **internetinių platformų valdytojai** iš principo nėra atsakingi už autorių teisių saugomo turinio, kurį į internetą neteisėtai įkelia jų naudotojai, viešą skelbimą ([C-682/18](#) ir [C-683/18](#)).

→ žr. p. 49

BIRŽELIO mėn.

22

Pareikštas ieškinys *Syndesmos Tyrokomon Kyprou ir kt. / Komisija*

Sūrio ir karvių pieno gamintojai prašo Bendrojo Teismo panaikinti Komisijos reglamentą, kuriuo **Χαλλούμι (Halloumi)** įregistruota kaip saugoma kilmės vietos nuoroda (SKVN) ([T-361/21](#)).

BIRŽELIO mėn.

24

Gero administravimo apdovanojimas

Europos ombudsmenė Emily O'Reilly už **projektą „Nuotoliniai teismo posėdžiai“** skyrė Teisingumo Teismui 2021 m. Gero administravimo apdovanojimą kategorijoje „Puikūs rezultatai inovacijų ir transformacijos srityje“.

→ žr. p. 92 ir 100

BIRŽELIO mėn.

24

Sprendimas byloje *Komisija / Ispanija*

Vertindama **požeminio vandens ėmimą Donjanos regione**, kuriame yra didžiausia Europoje šlapynė, **Ispanija** turėjo atsižvelgti į vandens neteisėtą ėmimą ir miestams aprūpinti skirto vandens ėmimą ([C-559/19](#)).

→ žr. p. 40

LIEPOS mėn.

4
-
5

Sechser-Treffen Vienoje

Teisingumo Teismo delegacija vyko į Vieną dalyvauti „Sechser-Treffen“ susitikime, į kurį kas dvejus metus susirenka **vokiškai kalbančių šalių**, t. y. Vokietijos, Austrijos, Šveicarijos ir Lichtenšteino **konstitucinių teismų**, taip pat Europos Sąjungos **Teisingumo Teismo ir Europos Žmogaus Teisių Teismo** atstovai.

LIEPOS mėn.

6

Pradėjo eiti pareigas nauja Bendrojo Teismo teisėja

Iškilmingas posėdis **Maja Brkan** (Slovėnija) priesaikos ir pradėjimo eiti Bendrojo Teismo teisėjos pareigas proga.

LIEPOS mėn.

15

Sprendimas byloje **WABE ir MH Müller Handel**

Draudimas **darbo vietoje nešioti bet kokius matomos politinių, filosofinių ar religinių įsitikinimų išraiškos formos simbolius** gali būti **pateisinamas** darbdavio poreikiu susikurti neutralų įvaizdį klientų atžvilgiu arba užkirsti kelią socialiniams konfliktams ([C-804/18](#) ir [C-341/19](#)).

➔ žr. p. 60

LIEPOS mėn.

20

Gauta byla *Schrems / Facebook*

M. Schrems tvirtina, kad jo sutikimas su **Facebook platformos naudojimo sąlygomis** neatitinka Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) reikalavimų, ir prašo Facebook nutraukti jo duomenų tvarkymą asmeniškai pritaikytos reklamos tikslais ir juos naudoti, kai lankomasi trečiųjų asmenų interneto svetainėse ([C-446/21](#)).

RUGPJŪČIO mėn.

1

Barna Berke mirtis

Mirė Barna Berke (Vengrija), Bendrojo Teismo teisėjas nuo 2016 m. rugsėjo 19 d.

RUGPJŪČIO mėn.

31

Gautas prašymas priimti prejudicinį sprendimą byloje *Verband Sozialer Wettbewerb*

Bundesgerichtshof (Vokietija) klausia, ar į užstato sistemą įtrauktuose buteliuose ar stiklainiuose supakuotų prekių pardavimo kaina turi apimti **užstato** sumą, kurią turi sumokėti vartotojas ([C-543/21](#)).

RUGSĖJO mėn.

2
-
3

Tarp bendrų konstitucinių tradicijų ir nacionalinio identiteto – Rygos konferencija

Rygoje (Latvija) įvyko konferencija, kurioje **pirmą kartą dalyvavo nacionalinių konstitucinių teismų teisėjai ir Teisingumo Teismo nariai**, kad aptartų bendrą požiūrį, kaip suderinti vieningos Europos būtinybę ir konstitucines tradicijas bei nacionalinį identitetą.

➔ žr. p. 96

RUGSĖJO mėn.

2

Sprendimas byloje *X / Belgijos valstybė (Teisė gyventi šalyje smurto šeimoje atveju)*

Trečiosios šalies piliečio, **patyrusio sutuoktinio, Sąjungos piliečio, smurtą šeimoje**, padėtis nėra panaši į trečiosios šalies piliečio, patyrusio sutuoktinio, kito trečiosios šalies piliečio, smurtą šeimoje, padėtį ([C-930/19](#)).

RUGSĖJO mėn.

9

Sprendimas byloje *Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne*

Saugomos kilmės vietos nuorodos (SKVN) yra saugomos nuo **draudžiamų veiksmų**, susijusių tiek su **prekėmis**, tiek su **paslaugomis** ([C-783/19](#)).

➔ žr. p. 50

RUGSĖJO mėn.

10

Bendrajame Teisme gautos bylos dėl prekių ženklo *GOOGLE CAR*

Bendrojo Teismo prašoma panaikinti du Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos (EUIPO) sprendimus atsisakyti įregistruoti žymenį *GOOGLE CAR* ([T-568/21](#) ir [T-569/21](#)).

RUGSĖJO mėn.

20

Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojos nutartis byloje *Čekijos Respublika / Lenkija*

Kadangi **Lenkija** nenutraukė **lignito gavybos veiklos Turovo kasykloje**, ji įpareigojama sumokėti Europos Komisijai 500 000 EUR **periodinę baudą už kiekvieną dieną** ([C-121/21 R](#)).

RUGSĖJO mėn.

27

Pradėjo eiti pareigas naujas Bendrojo Teismo teisėjas

Iškilmingas posėdis **Pēteris Zilgalvis** (Latvija) priesaikos ir pradėjimo eiti Bendrojo Teismo teisėjo pareigas proga.

SPALIO mėn.

Sprendimas byloje *A (Sienų kirtimas pramoginiu laivu)*

Valstybė narė gali įpareigoti savo piliečius turėti su savimi **galiojančius asmens tapatybės kortelę arba pasą, kai jie keliauja** – nesvarbu kokia transporto priemone ir koku maršrutu – **į kitą valstybę narę**, o jei jie tokio įpareigojimo nepaiso – skirti sankcijas ([C-35/20](#)).

SPALIO mėn.

Nuomonė Stambulo konvencija

Taryba gali laukti valstybių narių bendro sutarimo būti saistomoms Stambulo konvencijos dėl smurto prieš moteris ir **smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo**, tačiau neprivalo to daryti ([Nuomonė 1/19](#)).

SPALIO mėn.

Dalinis Teisingumo Teismo sudėties atnaujinimas

Iškilmingas posėdis dalinio Teisingumo Teismo sudėties atnaujinimo proga. Pradėjo eiti pareigas šie teisėjai: **Dimitrios Gratsias** (Graikija), **Maria Lourdes Arastey Sahún** (Ispanija), **Miroslav Gavalec** (Slovakija), **Zoltán Csehi** (Vengrija), **Octavia Spineanu-Matei** (Rumunija). Pradėjo eiti pareigas šie generaliniai advokatai: **Anthony Michael Collins** (Airija), **Nicholas Emiliou** (Kipras), **Tamara Čapeta** (Kroatija) ir **Laila Medina** (Latvija).

SPALIO mėn.

8

Perrinktas Teisingumo Teismo pirmininkas ir išrinktas pirmininko pavadootojas

Teisėjai trejų metų kadencijai perrinko **Koen Lenaerts** (Belgija) Teisingumo Teismo pirmininku. Pirmininko pavadootoju taip pat trejų metų kadencijai išrinktas **Lars Bay Larsen** (Danija).

SPALIO mėn.

8

Perrinktas Teisingumo Teismo pirmasis generalinis advokatas

Generaliniai advokatai trejų metų kadencijai perrinko **Maciej Szpunar** (Lenkija) Teisingumo Teismo pirmuoju generaliniu advokatu.

SPALIO mėn.

8

Išrinkti penkių teisėjų kolegijų pirmininkai

Trejų metų kadencijai Teisingumo Teismo penkių teisėjų kolegijų pirmininkais išrinkti šie teisėjai:

Alexander Arabadjiev (Bulgarija), **Alexandra Prechal** (Nyderlandai), **Küllike Jürimäe** (Estija), **Constantinos Lycourgos** (Kipras) ir **Eugene Regan** (Airija).

SPALIO mėn.

11

Išrinkti Teisingumo Teismo trijų teisėjų kolegijų pirmininkai

Vienų metų kadencijai trijų teisėjų kolegijų pirmininkais išrinkti šie teisėjai:

Siniša Rodin (Kroatija),
Irmantas Jarukaitis (Lietuva),
Niilo Jääskinen (Suomija),
Ineta Ziemele (Latvija)
ir **Jan Passer** (Čekijos Respublika).

SPALIO mėn.

25

2021 m. Europos teisingumo diena

Šią dieną, kurios tikslas – padėti Sąjungos piliečiams geriau suprasti savo teises ir gauti informaciją apie teismų sistemų veikimą, Teisingumo Teismas minėjo socialiniuose tinkluose **Twitter** ir **LinkedIn**.

SPALIO mėn.

27

Pradėjo eiti pareigas du nauji Bendrojo Teismo teisėjai

Iškilmingas posėdis
Krisztián Kecsmár (Vengrija)
ir **Ion Gâlea** (Rumunija)
priesaikos ir pradėjimo eiti Bendrojo Teismo teisėjų pareigas proga.

LAPKRIČIO mėn.

8

Susitikimas su CCBE

Europos advokatūrų ir teisininkų draugijų tarybos (CCBE) delegacija susitiko su Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo nariais. Diskutuota apie procesinių priemonių, kurių buvo imtasi dėl **Covid-19 pandemijos**, pasekmes ir teismų pastangas užtikrinti **teisingumo vykdymo tęstinumą**.

LAPKRIČIO mėn.

10

Sprendimas byloje *Google ir Alphabet / Komisija (Google Shopping)*

Bendrasis Teismas atmetė Google ieškinį dėl Komisijos sprendimo, kuriuo bendrovei skirta sankcija už **piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi**, ir paliko galioti **2,42 mlrd. EUR baudą**. Bendrovė suteikė pranašumą savo **prekių palyginimo paslaugai**, palyginti su konkurentų produktų palyginimo paslaugomis ([T-612/17](#)).

→ žr. p. 39

LAPKRIČIO mėn.

15

Teisingumo Teismo ir Prancūzijos *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) dvišalis seminaras

Per šį seminarą suorganizuotos trys diskusijų grupės tokiomis temomis: „Prašymas priimti prejudicinį sprendimą: naujausi pokyčiai“, „Nacionalinio teismo vaidmuo konstatuojant direktyvos neįgyvendinimą ir už tai skiriant sankcijas“ ir „Aplinkos teisė“.

LAPKRIČIO mėn.

16

Sprendimas byloje *Governor of Cloverhill Prison ir kt.*

Susitarimo dėl išstojimo nuostatos dėl **Europos arešto orderio sistemos taikymo Jungtinei Karalystei** ir nuostatos dėl Europos Sąjungos ir šios trečiosios valstybės prekybos ir bendradarbiavimo susitarime numatytos naujos perdavimo tvarkos yra privalomos Airijai ([C- 479/21-PPU](#)).

➔ žr. p. 71

LAPKRIČIO mėn.

22
-
23

2021 m. Teisėjų forumas

Per šį kasmetinį susitikimą **136 nacionalinių teismų teisėjai iš 27 valstybių narių** ir Teisingumo Teismo nariai aptarė aktualią jurisprudenciją ir Teisingumo Teismo bei nacionalinių teismų bendradarbiavimo mechanizmus.

➔ žr. p. 98

LAPKRIČIO mėn.

29

Europos Žmogaus Teisių Teismo delegacijos vizitas

Suorganizuotos **trys diskusijų grupės** tokiomis temomis: „Nediskriminavimo principas: metodologija ir taikymas“, „Prieglobsčio prašytojų sulaikymas“ ir „Trečiosios valstybės piliečių išsiuntimas ir teisė į šeimos gyvenimą“.

GRUODŽIO mėn.

9

Teisingumo Teisme iškilmingai davė pasižadėjimą du nauji Audito Rūmų nariai

Per iškilmingą posėdį **Helga Berger** (Austrija) ir **Marek Opiola** (Lenkija), Europos Sąjungos Tarybos paskirti Europos Audito Rūmų nariais, iškilmingai davė pasižadėjimą, kaip numatyta Sutartyse.

GRUODŽIO mėn.

21

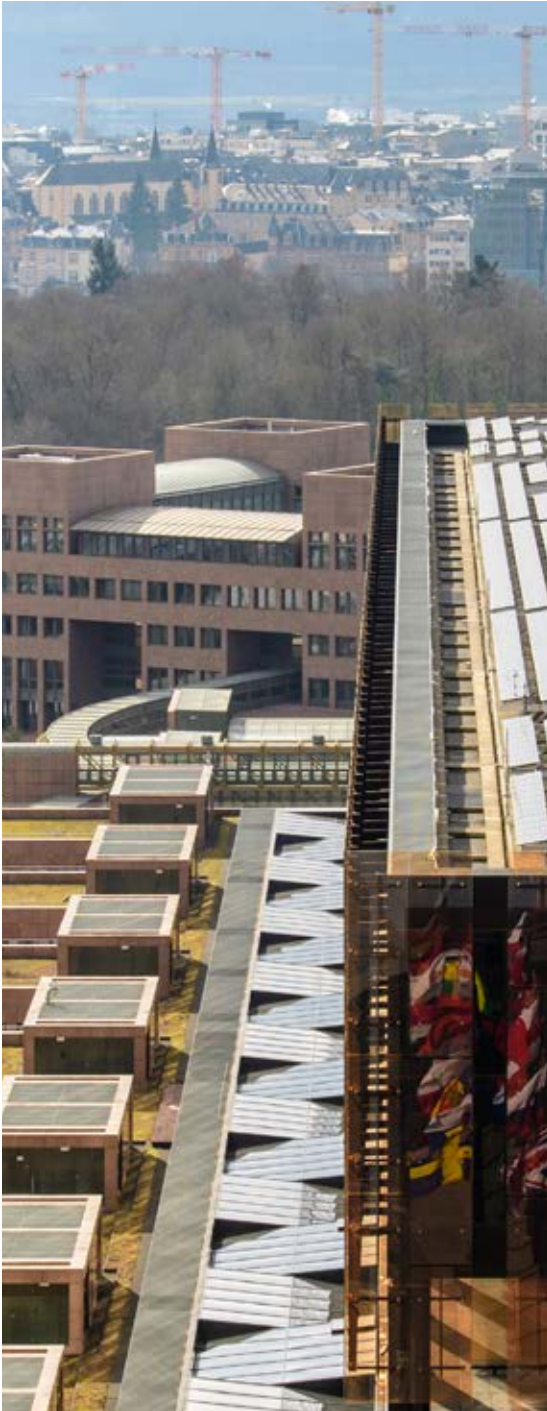

Teisingumo Tesimo kancleris paskirtas naujai kadencijai

Alfredo Calot Escobar (Ispanija), Teisingumo Tesimo kancleris nuo 2010 m. spalio 7 d., paskirtas dar vienai šešerių metų kadencijai iki 2028 m. spalio 6 d.

B | Metai skaičiais

Kaip ir 2020 m., 2021 m. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo teisminei veiklai įtakos turėjo sveikatos krizė. Dėl priemonių, kurių buvo imtasi nuo pat krizės pradžios, teismai galėjo vykdyti savo užduotis ir užtikrinti teisingumo vykdymo Europoje tęstinumą. Dėl vaizdo konferencijų su sinchroniniu vertimu šalių atstovai galėjo dalyvauti teismo posėdžiuose nuotoliniu būdu, o teismas – 2021 m. išlaikyti labai gerus teisminės veiklos rezultatus. 2020 m. abiejuose teismuose gautų bylų skaičius buvo laikinai sumažėjęs, tačiau šiais metais vėl padidėjo; panašiai išaugo ir baigtų bylų skaičius.

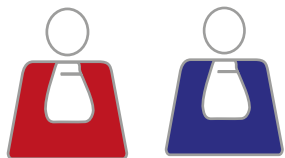
Ženkliai išaugo **abiejuose teismuose gautų bylų skaičius** – gauta **1 720** bylų (2020 m. gautos 1 582 bylos). Šis skaičius ypač padidėjo Teisingumo Teisme; tai paaiškinama iš esmės tuo, kad dėl išaugusios Bendrojo Teismo veiklos apimties padaugėjo ir apeliacinių skundų dėl Bendrojo Teismo sprendimų.

Iš viso abiejuose teismuose baigtos nagrinėti 1 723 bylos (2020 m. – 1 540 bylų); Teisingumo Teismas pasiekė rezultatą, artimą praėjusių metų rezultatui, o itin didelį Bendrojo Teismo baigtų bylų skaičių lėmė 2019 m. rugsėjo mėn. užbaigtos Sąjungos institucinės struktūros reformos rezultatas.

Vidutinė proceso trukmė (17,2 mėnesio), palyginti su 2020 m. (15,4 mėnesio), iš esmės pailgėjo dėl priemonių, kurių imtasi siekiant sušvelninti sveikatos krizės padarinius, viena iš tokių priemonių buvo papildomo mėnesio suteikimas šalių rašytiniams pareiškimams ar pastaboms pateikti.

Toks lygiagretus bendro 2021 m. gautų ir baigtų bylų skaičiaus kitimas paaiškina ir tai, kodėl abiejuose teismuose **nagrinėjamų bylų** skaičius išlieka stabilus: **2 541** (2020 m. – 2 542).

Institucija 2021-aisiais

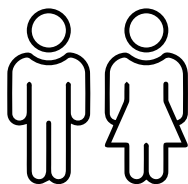
81
TEISĖJAS

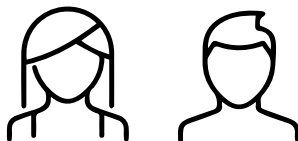
11
**GENERALINIŲ
ADVOKATŲ**

Iš

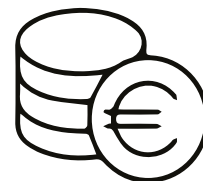
27
valstybių narių

2 247
pareigūnai ir kiti
tarnautojai

60 % **40 %**
1 355 moterys
892 vyrai

2021 M.
BIUDŽETAS
444
mln. EUR

Aukštas pareigas administracijoje einančių moterų skaičius Teisingumo Teisme viršija Europos institucijų vidurkį.

Moterys užima:

54 % administratorių pareigybių

40 % vadovaujamų pareigybių (vidurinėsios grandies ir vyresniųjų vadovų)

Teisminės veiklos metai

(Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas)

1 720
gautų bylų

1 723
išnagrinėtos
bylos

2 541
nagrinėjama byla

procesiniai dokumentai,
įtraukti į kanceliarijos
registrą

173 167

Vidutinė proceso
trukmė:

17,2 mėnesio

16,6 mėnesio
Teisingumo Teisme

17,3 mėnesio
Bendrajame Teisme

Procesinių dokumentų,
pateiktų per e-Curia,
procentinė dalis:

85 %
Teisingumo Teisme

93 %
Bendrajame Teisme

2 809

teismo pranešimai,
paskelbti Europos
Sąjungos oficialiajame
leidinyje

8 378

prieigos prie e-Curia
paskyros
(t. y. 13,5 % daugiau nei
2020 m.)

e-Curia – tai Europos Sąjungos Teisingumo Teismo taikomoji programa, leidžianti Teisingumo Teisme ir Bendrajame Teisme nagrinėjamų bylų šalims atstovaujantiems asmenims ir nacionaliniams teismams, Teisingumo Teisme vykstant procesui dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, vien elektroniniu būdu keisti procesinius dokumentais su teismų kanceliarijomis.

e-Curia – taikomoji programa, leidžianti keisti teisinius dokumentais.

Žr. vaizdo įrašą YouTube kanale

Les services linguistiques

Kaip daugiakalbė teisminė institucija, Teisingumo Teismas turi galėti nagrinėti bylą, nesvarbu, kuria iš oficialiųjų Sąjungos kalbų ji pradėta. Vėliau jis užtikrina savo jurisprudencijos sklaidą visomis oficialiosiomis Sąjungos kalbomis.

24

proceso kalbos,
o tai reiškia

552

kalbines
kombinacijas

616

teisininkas lingvistas,
atsakingas už
rašytinių dokumentų
vertimą

Darbo krūvis:

1 337 000

Versti pateiktų
puslapių skaičius:

1 257 000

Teisinio vertimo raštu tarnybos
išverstų puslapių skaičius

Teismų taikytos ekonomijos priemonės, siekiant
sumažinti vertimo poreikį:

668 000

puslapių

71

Teismo posėdžių ir
susirinkimų vertėjai žodžiu

423

Teismo posėdžiai ir
susirinkimai, kuriuose buvo
verčiama sinchroniškai

Teisingumo Teisme vertimas raštu atliekamas pagal privalomą kalbų vartojimo tvarką, kurioje numatyta galimybė vartoti visas 24 oficialiąsias Europos Sąjungos kalbas. Visi verčiami dokumentai yra teisiniai techniškai sudėtingi tekstai. Būtent todėl Teisingumo Teismo kalbų tarnyboje dirba tik **teisininkai lingvistai**, baigę visas teisės studijas ir labai gerai mokantys bent dvi oficialiąsias kalbas, kurios nėra jų gimtoji kalba.

2

Teisminė veikla

A | Svarbiausių metų sprendimų apžvalga

Teisinė valstybė

Kodėl egzistuoja Europos Sąjungos Teisingumo Teismas?

[Žr. vaizdo įrašą YouTube kanale](#)

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, kaip ir Europos Sąjungos sutartyje, aiškiai daroma nuoroda į teisinę valstybę, vieną iš Sąjungos valstybės narės bendrų vertybių, kuriomis grindžiama Sąjunga. Teisingumo Teismui vis dažniau tenka spręsti klausimą, kaip valstybės narės laikosi teisinės valstybės principo, tiek nagrinėjant Europos Komisijos joms pareikštus ieškinius dėl įsipareigojimų neįvykdymo, tiek nacionalinių teismų prašymus priimti prejudicinį sprendimą. Teisingumo Teismas turi patikrinti, ar šios pamatinės vertybės paisoma nacionaliniu lygmeniu, ypač kiek tai susiję su teismų sistema, o konkrečiai – teisėjų skyrimo procesu ir jiems taikoma drausmine tvarka.

Teisingumo Teismas nusprendė, kad paeiliui atlikti **Lenkijos Įstatymo dėl Nacionalinės teisėjų tarybos** pakeitimai, panaikinantys šios tarybos sprendimų, kuriais Respublikos Prezidentui teikiami kandidatai eiti Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas, veiksmingą teisminę kontrolę, dėl tokio panaikinimo gali pažeisti Sąjungos teisę. Jis patikslino, kad įrodžius pažeidimą, Sąjungos teisės viršenybės principas reikalauja, kad nacionalinis teismas netaikytų tokių pakeitimų.

→ [2021 m. kovo 2 d. Sprendimas A. B. ir kt. \(C-824/18\)](#)

Maltos asociacija, kurios tikslas – skatinti teisingumo ir teisinės valstybės apsaugą, *Prim'Awla tal-Qorti Ċivili – Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali* (Civilinių bylų teismo pirmoji kolegija, įgyvendinanti konstitucinę jurisdikciją, Malta) ginčijo Konstitucijoje numatytą **Maltos teisėjų skyrimo tvarką**. Teisingumo Teismas nusprendė, kad valstybės narės nacionalinės teisės nuostatos, kuriomis Ministrui Pirmininkui suteikiami įgaliojimai priimti sprendimus teisėjų skyrimo procedūroje, kartu numatant, kad šioje procedūroje dalyvauja nepriklausoma institucija, atsakinga už kandidatų įvertinimą ir nuomonės teikimą, neprieštarauja Sąjungos teisei.

→ 2021 m. balandžio 20 d. Sprendimas *Repubblica / Il-Prim Ministru* (C-896/19)

Teisingumo Teismas priėmė sprendimą dėl kelių **Rumunijos teismų sistemos organizavimo reformų**, magistratams taikomos drausminės tvarkos, taip pat valstybės turtinės atsakomybės ir teisėjų asmeninės atsakomybės dėl padarytos teismo klaidos. Jis teigė, kad šios reformos gali pažeisti Sąjungos teisę daugeliu aspektų, pavyzdžiui, dėl specializuoto prokuratūros padalinio, atsakingo už teisėjams iškeltas bylas, įsteigimo, teisėjų asmeninės atsakomybės sąlygų ir jų procesinių teisių laikymosi, ir priminė, kad pagal Sąjungos teisės viršenybės principą draudžiami nacionalinės teisės aktai, kaip juos išaiškino Konstitucinis Teismas, pagal kuriuos žemesnės instancijos teismas negali savo iniciatyva netaikyti Sąjungos teisei prieštaraujančios nacionalinės teisės nuostatos.

→ 2021 m. gegužės 18 d. Sprendimas *Asociația „Forumul Judecătorilor din România” ir kt. / Inspekția Judiciară ir kt.* (C-83/19 ir kt.)

Teisingumo Teismas atmetė Vengrijos ieškinį dėl Europos Parlamento rezoliucijos, kuria pradėta **procedūra dėl nustatymo, ar esama aiškaus pavojaus**, kad ši valstybė narė **šiurkščiai pažeidžia vertybes, kuriomis grindžiama Sąjunga**. Dėl šios procedūros gali būti sustabdytos tam tikros teisės, išplaukiančios iš atitinkamos valstybės narės narystės Sąjungoje. Taikydamas savo Darbo tvarkos taisykles, kuriose numatyta, kad sprendžiant, ar tekstas buvo priimtas, ar atmetas, skaičiuojami tik balsai „už“ ir „prieš“, išskyrus tuos atvejus, kai Sutartyse nustatyta tam tikra balsų dauguma, Parlamentas, apskaičiuodamas balsus dėl aptariamų rezoliucijų, atsižvelgė tik į savo narių balsus „už“ ir „prieš“, tačiau neatsižvelgė į susilaikymo balsus. Teisingumo Teismas nusprendė, kad, priešingai, nei teigė Vengrija ieškinyje dėl panaikinimo, apskaičiuodamas balsus, atiduotus priimant šią rezoliuciją, Parlamentas pagrįstai neatsižvelgė į susilaikymo balsus.

→ 2021 m. birželio 3 d. Sprendimas *Vengrija / Parlamentas* (C-650/18)

Teisingumo Teismas nusprendė, kad Sąd Najwyższy (Aukščiausiasis Teismas, Lenkija) teisėjams ir bendrosios kompetencijos teismų teisėjams taikoma **drausminė tvarka** neatitinka Sąjungos teisės. Europos Komisija Teisingumo Teisme pareiškė ieškinį, kuriuo prašė pripažinti, kad nustačiusi šią naują drausminę tvarką ir ypač įsteigusi Aukščiausiajame Teisme naują drausmės bylų kolegiją, Lenkija pažeidė Sąjungos teisę. Teisingumo Teismas pritarė visiems Komisijos pateiktiems argumentams: atsižvelgdamas į bendras neseniai atliktų svarbių Lenkijos teismų sistemos reformų aplinkybes ir veiksmų, susijusių su šios naujos kolegijos įsteigimu, visumą, jis konstatavo, kad ši tvarka neužtikrina visų nešališkumo ir nepriklausomumo garantijų ir nėra apsaugota nuo tiesioginės ar netiesioginės Lenkijos įstatymų leidžiamosios ir vykdomosios valdžios įtakos.

→ [2021 m. liepos 15 d. Sprendimas Komisija / Lenkija \(C-791/19\)](#)

Teisingumo Teismas nusprendė, kad **teisėjo perkėlimas be jo sutikimo** į kitą teismą arba iš vieno to paties teismo skyriaus į kitą gali pažeisti **teisėjų nepašalinamumo ir nepriklausomumo principus**. Be to, nutartis, kuria galutinės instancijos teismas, sudarytas iš vieno teisėjo, atmetė prieš jo valią perkeltą teisėjo skundą, turi būti laikoma niekine, jei vienas teisėjas buvo paskirtas akivaizdžiai pažeidžiant pagrindines atitinkamos teismų sistemos sukūrimo ir veikimo taisykles.

→ [2021 m. spalio 6 d. Sprendimas W. Ż. \(Aukščiausiojo Teismo išimtinės kontrolės ir viešųjų reikalų kolegija – skyrimas\) \(C-487/19\)](#)

Teisingumo Teismas nustatė, kad šiuo metu Lenkijoje galiojanti tvarka, pagal kurią **teisingumo ministras gali deleguoti teisėjus į aukštesnės instancijos baudžiamųjų bylų teismus ir bet kada nemotyvuodamas atšaukti šį delegavimą**, gali pakenkti teisėjų nepriklausomumui ir nešališkumui, taip pat nekaltumo prezumpcijai. Kadangi nėra šio delegavimo kriterijų, kyla pavojus, kad teismų sprendimų turinys gali būti politiškai kontroliuojamas, ypač atsižvelgiant į tai, kad ministras atlieka ir generalinio prokuroro vaidmenį.

→ [2021 m. lapkričio 16 d. Sprendimas Baudžiamosios bylos prieš WB ir kt. \(C-748/19 ir kt.\)](#)

Teisingumo Teismas išnagrinėjo kelias bylas, susijusias su tebesitęsiančiomis teismų reformomis **kovos su korupcija srityje Rumunijoje**. Kilo klausimas, ar taikant keliuose Rumunijos Konstitucinio Teismo jurisprudenciją, suformuotą sprendimuose dėl sukčiavimo ir korupcijos srityse taikytinų baudžiamojo proceso teisės normų, gali būti pažeista Sąjungos teisė. Teisingumo Teismas dar kartą patvirtino, kad pagal Sąjungos teisės viršenybės principą reikalaujama, jog **nacionaliniai teismai turėtų teisę netaikyti Sąjungos teisei prieštaraujančio konstitucinio teismo sprendimo**, o dėl tokio netaikymo nekiltų teisėjų patraukimo drausminėn atsakomybėn rizikos. Pagal Sąjungos teisę draudžiama taikyti konstitucinio teismo jurisprudenciją, pagal kurią turi būti panaikinti tariamai neteisėtai sudarytų konkrečios sudėties teismo kolegijų nuosprendžiai, nes dėl tokio panaikinimo ir dėl nacionalinių nuostatų dėl senaties kyla sisteminė nebaudžiamumo už sunkius sukčiavimo nusikaltimus rizika.

→ [2021 m. gruodžio 21 d. Sprendimas Euro Box Promotion ir kt., \(C-357/19 ir kt.\)](#)

Byloje pagal Vengrijos teismo pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą Teisingumo Teismas pareiškė nuomonę dėl Vengrijos teisės aktų suderinamumo su Sąjungos direktyva dėl **teisės į vertimo žodžiu ir raštu paslaugas baudžiamajame procese**. Kadangi Vengrijos Aukščiausiasis Teismas nusprendė, kad kreipimasis į Teisingumo Teismą neteisėtas, Teisingumo Teismas dar kartą patvirtino, kad pagal nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo bendradarbiavimo sistemą **nacionaliniam aukščiausiosios instancijos teismui draudžiama pripažinti neteisėta žemesnės instancijos teismo nutartį pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą**. Be to, pagal Sąjungos teisę draudžiama kelti drausmės bylą nacionalinio teismo teisėjui dėl to, kad šis kreipėsi į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą: tokios bylos iškėlimo rizika gali atgrasyti visus nacionalinius teismus nuo prašymų priimti prejudicinį sprendimą teikimo, o tai galėtų pakenkti vienodam Sąjungos teisės taikymui.

→ 2021 m. lapkričio 23 d. Sprendimas /S (C-564/19)

Konkurencija

Europos Sąjunga taiko laisvos konkurencijos apsaugos taisykles. Veiksmai, kurių tikslas ar poveikis yra trukdyti, riboti ar iškraipyti konkurenciją vidaus rinkoje, yra draudžiami. Konkrečiau kalbant, pagal Sąjungos teisę draudžiami tam tikri įmonės ir jos konkurentų susitarimai ar keitimasis informacija, kurie gali turėti tokį tikslą ar poveikį, taip pat įmonės piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi tam tikroje rinkoje. O Reglamentu dėl koncentracijų kontrolės siekiama užkirsti kelią tam, kad dėl įmonių įsigijimo ar jų susijungimo būtų sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis.

ES Bendrasis Teismas – Užtikrinti, kad institucijos laikytųsi Sąjungos teisės

[Žr. vaizdo įrašą YouTube kanale](#)

Bendrasis Teismas paliko galioti Komisijos sprendimą kelioms **Japonijos bendrovėms** skirti iš viso apie 254 mln. EUR baudą už tai, kad jos skirtingais laikotarpiais nuo 1998 m. iki 2012 m. dalyvavo **kartelyje aliuminio ir tantalo elektrolitinių kondensatorių rinkoje**; šie kondensatoriai naudojami beveik visuose elektronikos gaminiuose, kaip antai asmeniniuose kompiuteriuose ir planšetėse.

→ 2021 m. rugsėjo 29 d. Sprendimas NEC / Komisija ir kt.
(T-341/18 ir kt.)

Bendrasis Teismas atmetė **tarptautinės telekomunikacijų ir kabelinės televizijos transliavimo bendrovės Altice Europe** ieškinį dėl Komisijos sprendimo, kuriuo jai buvo skirta iš viso 124,5 mln. EUR bauda dėl **PT Portugal įsigijimo sandorio**. Komisija nurodė, kad Altice Europe nesilaikė pareigos pranešti apie koncentraciją ir nepaisė draudimo vykdyti koncentraciją prieš pranešant apie ją Komisijai ir gaunant Komisijos leidimą ją vykdyti. Vis dėlto Bendrasis Teismas nurodė baudos dalį, skirtą už pareigos pranešti apie koncentraciją, neįvykdymą sumažinti 6,22 mln. EUR.

→ **2021 m. rugsėjo 22 d. Sprendimas Altice Europe / Komisija**
(T-425/18)

Bendrasis Teismas paliko galioti Komisijos sprendimus, kuriais leista vykdyti **koncentraciją easyJet ir Lufthansa įsigyjant tam tikrą grupės Air Berlin turtą**. Jis atmetė oro transporto bendrovės *Polskie Linie Lotnicze „LOT“*, abiejų bendrovių–koncentracijos šalių konkurentės, ieškinį, visų pirma pabrėžęs, kad Komisija, užuot atskirai nagrinėjusi kiekvieną rinką, kurioje veikė *Air Berlin* ir atitinkamai *Lufthansa* ir *easyJet*, gali nagrinėti visas atitinkamas rinkas pagal miestų poras, siejančias išvykimo ar paskirties oro uostus, kuriems priskirti *Air Berlin* laiko tarpiniai.

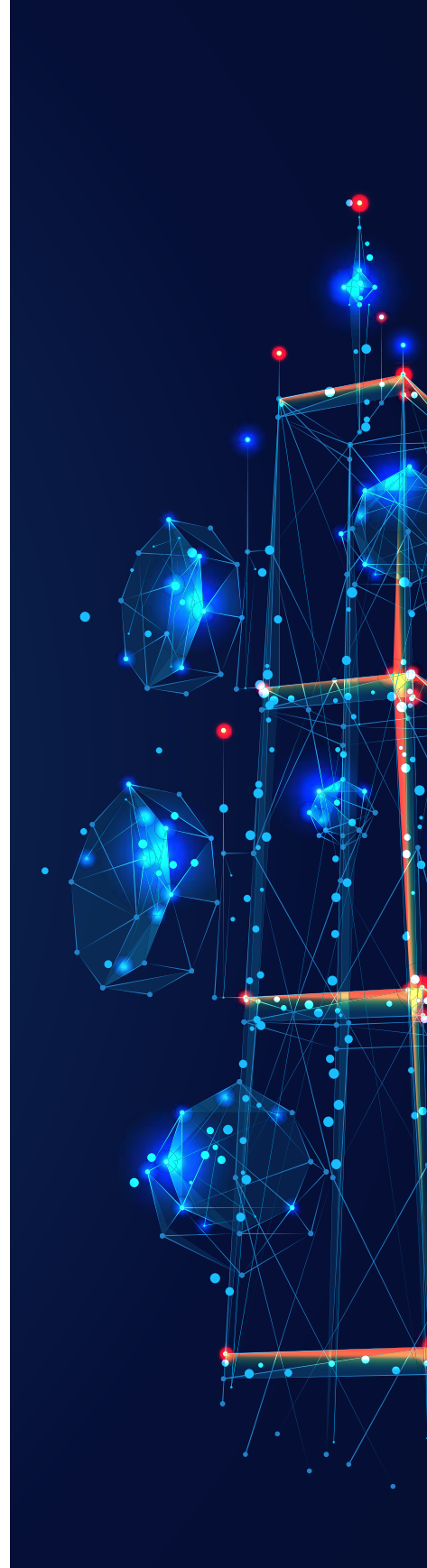
→ **2021 m. spalio 20 d. Sprendimas Polskie Linie Lotnicze „LOT“ / Komisija**
(T-240/18 ir T-296/18)

Bendrasis Teismas paliko galioti Komisijos sprendimą, kuriame konstatuotas **Google piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi**, nes bendrųjų rezultatų tinklalapiuose **suteikė pranašumą savo prekių palyginimo paslaugai**, palankiau pateikdama ir išdėstydamą paieškos rezultatus, palyginti su konkurentų produktų palyginimo paslaugomis. Bendrasis Teismas taip pat paliko galioti Komisijos nustatytą **2,42 mlrd. EUR** baudą, iš kurių 523,5 mln. EUR skirta Google solidariai su jos patronuojančiąja bendrove *Alphabet*.

→ **2021 m. lapkričio 10 d. Sprendimas Google ir Alphabet / Komisija (Google Shopping)**
(T-612/17)

1997–1999 m. bendrovė *Sumal* iš *Mercedes Benz Trucks España* (toliau – MBTE), kuri yra *Daimler* grupės, kurios patronuojančioji bendrovė yra *Daimler AG*, patronuojamoji bendrovė, įsigijo du sunkvežimius. 2016 m. sprendime Europos Komisija konstatavo, kad *Daimler AG* pažeidė kartelius draudžiančias Sąjungos teisės normas, nes laikotarpiu nuo 1997 m. sausio mėn. iki 2011 m. sausio mėn. su keturiolika kitų Europoje įsteigtų sunkvežimių gamintojų sudarė susitarimus dėl **sunkvežimių kainų nustatymo ir bendrų (bruto) kainų padidinimo Europos ekonominėje erdvėje (EEE)**. Priėmus šį sprendimą, *Sumal* pareiškė MBTE ieškinį dėl žalos atlyginimo reikalaujama atlyginti dėl šio kartelio patirtą žalą. Teisingumo Teismas nusprendė, kad nuo patronuojančiosios bendrovės padaryto Sąjungos konkurencijos teisės pažeidimo nukentėjęs asmuo gali prašyti, kad jos patronuojamoji bendrovė atlygintų dėl šio pažeidimo atsiradusią žalą, tačiau turi įrodyti, kad tuo metu, kai padarytas pažeidimas, šios dvi bendrovės sudarė vieną ekonominį vienetą, ir kad patronuojamoji bendrovė veikia rinkoje, kurioje padarytas pažeidimas.

→ **2021 m. spalio 6 d. Sprendimas Sumal**
(C-882/19)

Aplinka

Augalijos ir gyvūnijos apsauga, oro, dirvožemio ir vandens tarša, taip pat pavojingų medžiagų keliama rizika – tai iššūkiai, kuriuos Europos Sąjunga padeda spręsti priimdama griežtas taisykles.

.....

Nagrinėdamas Komisijos ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo, Teisingumo Teismas nusprendė, kad vertindama **požeminio vandens ėmimą Donjanos regione** (Ispanija), kuriame yra didžiausia Europoje saugoma gamtinė teritorija, Ispanija turėjo atsižvelgti į neteisėtą vandens ėmimą ir miestams aprūpinti skirtą vandens ėmimą. Be to, ši valstybė narė nesiėmė tinkamų priemonių, kad būtų išvengta šiame gamtos parke esančių saugomų buveinių trikdymo.

→ 2021 m. birželio 24 d. Sprendimas Komisija / Ispanija (C-559/19)

Žvejyba naudojant elektros srovę uždrausta 2019 m. Europos Parlamento ir Tarybos priimtomis naujomis nuostatomis. Nyderlandai prašė Teisingumo Teismo panaikinti šias nuostatas, be kita ko, tvirtindami, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas nesivadovavo patikimiausiomis turimomis mokslo rekomendacijomis dėl **šiaurės jūros paprastųjų jūrų liežuvių** išteklių naudojimo ekologinio poveikio aplinkai. Teisingumo Teismas atmetė šį ieškinį ir patvirtino šių teisės normų galiojimą: jis teigė, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas turi plačią diskreciją šioje srityje ir neprivalo savo teisėkūros pasirinkimo grįsti vien mokslo ir techninėmis rekomendacijomis.

→ 2021 m. balandžio 15 d. Sprendimas Nyderlandai / Europos Sąjungos Taryba ir Europos Parlamentas (C-733/19)

Dėl leidimo medžioti naudojant **kliais išteptas lazdeles** Teisingumo Teismas tvirtino, kad valstybė narė (šiuo atveju **Prancūzija**) negali išduoti leidimo naudoti paukščių gaudymo būdą, lemiantį priegaudą, nes jais atitinkamoms rūšims gali būti padaryta reikšmingos žalos. Vien to, kad toks būdas yra tradicinis, nepakanka nustatyti, kad jis negali būti pakeistas kitu priimtiniu sprendimu. Teisingumo Teismas patikslino sąlygas, kuriomis galima nukrypti nuo Paukščių direktyvoje nustatyto draudimo naudoti tam tikrus saugomų paukščių gaudymo būdus.

→ 2021 m. kovo 17 d. Sprendimas *One Voice ir Ligue pour la protection des oiseaux (LPO) / Ministre de la Transition écologique et solidaire* (C-900/19)

Nagrinėdamas Komisijos ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo, pareikštą **Vengrijai** dėl sisteminio ir nuolatinio **kietųjų dalelių PM₁₀** ribinių verčių viršijimo, Teisingumo Teismas nusprendė, kad ši valstybė narė pažeidė Sąjungos teisės normas, reglamentuojančias aplinkos oro kokybę, ir neįvykdė įsipareigojimų užtikrinti, kad visoje jos teritorijoje būtų laikomasi kietųjų dalelių PM₁₀ paros ribinės vertės ir kad laikotarpis, per kurį ši ribinė vertė viršijama, būtų kuo trumpesnis.

→ 2021 m. vasario 3 d. Sprendimas *Komisija / Vengrija* (C-637/18)

Teisingumo Teismas nusprendė, kad 2010-2016 m. Vokietija pažeidė Oro kokybės direktyvą, nes sistemingai ir nuolat viršijo **azoto dioksido (NO₂) ribines vertes**. Be to, Vokietija pažeidė įsipareigojimą laiku imtis tinkamų priemonių, kad būtų užtikrintas kuo trumpesnis šių verčių viršijimo laikotarpis atitinkamose teritorijose.

→ 2021 m. birželio 3 d. Sprendimas *Komisija / Vokietija* (C-635/18)

Institucijos

Abu Sąjungos teismai turi jurisdikciją tikrinti, ar Sąjungos institucijų, įstaigų ir organų aktai (arba tam tikrų aktų nepriėmimas) atitinka Sąjungos teisę. Taigi Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas užtikrina teisės subjektų teisių teisminę apsaugą, kai Sąjungos lygmeniu priimti sprendimai yra tiesiogiai ir konkrečiai su jais susiję. Tačiau tik nacionaliniai teismai yra kompetentingi tikrinti nacionalinių institucijų aktų teisėtumą nacionalinės teisės požiūriu.

.....

Bendrasis Teismas panaikino Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) sprendimą nesuteikti galimybės **iš dalies susipažinti su galutine ataskaita**, pateikta atlikus tyrimą dėl **gatvių apšvietimo projektų**, kuriuos **Vengrijoje** vykdė bendrovė *Elios* ir iš dalies finansavo Sąjunga. Kadangi Vengrijos valdžios institucijos jau baigė su šia ataskaita susijusius nacionalinius tyrimus, tikslas apsaugoti tyrimo veiklą nebepateisina atsisakymo leisti susipažinti su prašomu dokumentu.

➔ 2021 m. rugsėjo 1 d. Sprendimas *Homoki / Komisija* (T-517/19)

Teisingumo Teismas panaikino Tarybos sprendimus dėl 2017 m. lapkričio 26 d. **su Armėnija pasirašyto visapusiškos ir tvirtesnės partnerystės susitarimo** taikymo. Jis nusprendė, kad, nors Partnerystės susitarimas turi tam tikrų sąsajų su bendra užsienio ir saugumo politika, jo dalių arba pareiškimų apie ketinimus nepakanka, kad jie būtų laikomi savarankiška šio susitarimo sudedamąja dalimi, galinčia pateisinti Tarybos akto skaidymą į du atskirus sprendimus. Dėl šio skaidymo vienam iš šių teisės aktų buvo taikoma vieningo balsavimo taisyklė, o kitam – kvalifikuotos daugumos taisyklė.

➔ 2021 m. rugsėjo 2 d. Sprendimas *Komisija / Taryba* (C-180/20)

Bendrasis Teismas atmetė Rumunijos ieškinį dėl Komisijos sprendimo užregistruoti **pasiūlytą Europos piliečių iniciatyvą** (EPI) „Sanglaudos politika, skirta regionų lygiateisiškumui ir regionų kultūrai išsaugoti“. Bendrasis Teismas pirmą kartą priėmė sprendimą dėl galimybės ginčyti Komisijos sprendimą registruoti tokį pasiūlymą. Ši EPI pateikta Komisijai 2013 m., bet iš pradžių jos atmesta, motyvuojant tuo, kad ši iniciatyva akivaizdžiai nepatenka į jos įgaliojimus teikti siūlymą dėl Sąjungos teisės akto priėmimo siekiant įgyvendinti Sutartis. Teisingumo Teismas panaikino Komisijos sprendimą, o ji vėliau 2019 m. balandžio 30 d. sprendimu užregistravo ginčijamą pasiūlytą EPI.

→ 2021 m. lapkričio 10 d. Sprendimas Rumunija / Komisija (T-495/19)

Bendrasis Teismas priėmė sprendimą dėl ieškinio dėl sprendimo, susijusio su asmeniu, kuriam taikomi **Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatai**, pareiškimo termino eigos pradžios tuo atveju, kai nepavyko įteikti registruoto laiško. Nesant teisės nuostatų, kuriomis reglamentuojamas ieškinio pareiškimo termino skaičiavimo pradžios nustatymas bylose, kurioms taikomi šie nuostatai, kai neatsiimamas registruotas laiškas su gavimo patvirtinimu, Bendrasis Teismas taip pat priminė, kad dėl teisinio saugumo ir būtinybės išvengti bet kokios diskriminacijos ar šališko vertinimo, kiek tai susiję su tinkamu teisingumo vykdymu, negalima preziumuoti, kad laiškas įteiktas tą dieną, kai baigėsi ieškovo gyvenamosios vietos adresu išsiųsto registruoto laiško saugojimo terminas. Galiausiai Bendrasis Teismas nusprendė, kad, kadangi apie sprendimą buvo pranešta **elektroniniu paštu** (o adresatas nedelsdamas patvirtino, kad jį gavo), ieškinio pareiškimo terminas pradedamas skaičiuoti nuo elektroninio laiško gavimo dienos.

→ 2021 m. kovo 3 d. Sprendimas Barata / Europos Parlamentas (T-723/18)

Byloje tarp Moldovos Respublikos ir Ukrainos bendrovės Teisingumo Teismo buvo klausama, ar **su elektros energijos pardavimo sutartimi susijęs skolinis reikalavimas yra „investicija“, kaip tai suprantama pagal Energetikos chartijos sutartį** (ECHS). Jis nusprendė, kad kai ECHS susitariančiosios šalies įmonė įgyja iš elektros energijos tiekimo sutarties, nesusijusios su investicija, kylantį skolinį reikalavimą tos pačios sutarties susitariančiosios šalies valstybės įmonės atžvilgiu, iš valstybės, kuri nėra šios sutarties susitariančioji šalis, įmonės, tai nėra „investicija“, kaip tai suprantama pagal ECHS. Skolinis reikalavimas, kylantis iš paprastos elektros energijos pardavimo sutarties, negali būti laikomas suteiktu ekonominei veiklai energetikos sektoriuje vykdyti. Darytina išvada, kad paprasta elektros energijos, pagamintos kitų veiklos vykdytojų, tiekimo sutartis yra komercinis sandoris, kuris savaime negali būti investicija.

→ 2021 m. rugsėjo 2 d. Sprendimas Moldova / Komstroy (C-741/19)

Europos Parlamento prašymu pateiktoje nuomonėje Teisingumo Teismas nurodė, kad pagal Sutartis nedraudžiama, kad Taryba prieš priimdama sprendimą dėl **Europos Tarybos konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo** (vadinamos Stambulo konvencija) sudarymo Sąjungos vardu palauktų valstybių narių „bendro sutarimo“, tačiau Taryba negali pakeisti šios konvencijos sudarymo procedūros taip, kad šis sudarymas būtų susietas su sąlyga, kad iš anksto turi būti nustatytas toks „bendras sutarimas“. Teisingumo Teismas nurodė tinkamą materialinį teisinį pagrindą priimti Tarybos aktą dėl Stambulo konvencijos dalies, kuri yra numatyto sudaryti susitarimo dalykas, sudarymo. Jis taip pat patikslino, kad aktas dėl sudarymo gali būti padalytas į du atskirus sprendimus, jei nustatomas objektyvus poreikis tai daryti.

➔ 2021 m. spalio 6 d. Nuomonė Stambulo konvencija
(1/19)

Mokesčiai

Siekdama užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą, Europos Sąjunga suderino tam tikrus netiesioginius mokesčius, pavyzdžiui, akcizus už energetikos produktus. Taigi, nustatant mažiausią, *inter alia*, degalų apmokestinimo lygį, Sąjungos direktyva siekiama sumažinti nacionalinių apmokestinimo lygių skirtumus. Be to, net ir tiesioginiai mokesčiai, kurie iš esmės priklauso valstybių narių kompetencijai, pavyzdžiui, įmonių apmokestinimas, turi atitikti pagrindines Europos Sąjungos taisykles, pavyzdžiui, valstybės pagalbos draudimą. Kaip ir ankstesniais metais, buvo priimta sprendimų dėl tam tikrų valstybių narių išankstinių mokesčių sprendimų (*tax rulings*), pagal kuriuos tarptautinėms bendrovėms taikoma speciali apmokestinimo tvarka, Komisijos nuomone, nesuderinama su šiuo draudimu.

.....

Nagrinėdamas Komisijos ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo, Teisingumo Teismas konstatavo, kad atleidusi nuo akcizų degalus, naudojamus kaip asmeniniam naudojimui frachtuotų pramoninių laivų degalai, Italija pažeidė Sąjungos teisę. Pagal Sąjungos direktyvą, kurioje nustatytas mažiausias degalų apmokestinimo lygis, leidžiama atleisti nuo mokesčio tik tuo atveju, kai galutinis naudotojas laivą naudoja komerciniais tikslais. Tai, kad frachtavimas yra frachtuotojo komercinė veikla, šiuo aspektu nėra svarbu.

➔ 2021 m. rugsėjo 16 d. Sprendimas Komisija / Italija (C-341/20)

Išnagrinėjęs Liuksemburgo ir *Amazon* pareikštus ieškinius, Bendrasis Teismas panaikino Komisijos sprendimą, kuriame teigiama, kad 2006-2014 m. Liuksemburgas suteikė tuo metu pagrindinei *Amazon* prekybos veiklos vykdytojai Europoje **Amazon EU**, kurios buveinė yra Liuksemburge, **Sąjungos teisei prieštaraujančią valstybės pagalbą**, pagal **išankstinius sprendimus dėl mokesčių** (*tax rulings*) leisdamas jai mokėti gerokai mažesnius mokesčius nei kitoms bendrovėms. Komisijos teigimu, Liuksemburgas iš *Amazon* turi susigrąžinti maždaug 250 mln. EUR nepagrįstai suteiktų mokesčių lengvatų su palūkanomis. Sprendime Bendrasis Teismas konstatavo, kad Komisija nepakankamai įrodė, jog *Amazon EU* apmokestinamosios pajamos buvo dirbtinai sumažintos dėl to, kad buvo nustatytas per didelis licencijos mokestis, kurį ji sumokėjo kitai *Amazon* grupės bendrovei už naudojimąsi tam tikromis intelektinės nuosavybės teisėmis.

➔ 2021 m. gegužės 12 d. Sprendimas *Liuksemburgas ir Amazon / Komisija* (T-816/17 ir kt.)

Bendrasis Teismas atmetė **Liuksemburgo ir energijos tiekėjos Engie** ieškinius dėl sprendimo, kuriuo Komisija pripažino, kad Liuksemburgas suteikė bendrovei *Engie* **Sąjungos teisei prieštaraujančią valstybės pagalbą** pagal išankstinius sprendimus dėl mokesčių (*tax rulings*) leisdamas dviem šios grupės bendrovėms, Liuksemburgo rezidentėms, išvengti beveik viso pelno apmokestinimo. Komisijos teigimu, Liuksemburgas turi susigrąžinti apie 120 mln. EUR nesumokėtų mokesčių su palūkanomis. Savo sprendime Bendrasis Teismas patvirtino šį Komisijos sprendimą ir pabrėžė, kad **Liuksemburgas nenustatė Engie piktnaudžiavimo teise, nors visi kriterijai buvo įvykdyti.**

➔ 2021 m. gegužės 12 d. Sprendimas *Liuksemburgas ir kt. / Komisija* (T-516/18 ir kt.)

Intelektinė nuosavybė

Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas aiškina ir taiko Sąjungos priimtas teisės normas, kuriomis siekiama apsaugoti visas išimtinės intelektinės kūrybos teises. Be to, intelektinės (autorių teisės) ir pramoninės (prekių ženklų teisė, dizaino apsauga, patentų teisė) nuosavybės apsauga didina įmonių konkurencingumą, nes skatina kūrybiškumui ir inovacijoms palankią aplinką.

.....

Nagrinėdamas bendrovės *Lego* ir Vokietijos bendrovės ginčą, Bendrasis Teismas nusprendė, kad Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO) nepagrįstai pripažino negaliojančia **Lego žaislinio konstruktoriaus konstrukcinių kubelių** dizaino registraciją. Bendrasis Teismas nusprendė, kad EUIPO turėjo tinkamai įvertinti Bendrijos dizaino reglamento išimtis, atsižvelgdama į visas atitinkamo dizaino išvaizdos ypatybes. Bendrasis Teismas priminė, kad **dizaino registracija negali būti pripažinta negaliojančia, jei bent viena jo savybė nėra nulemta gaminio techninės funkcijos.**

→ 2021 m. kovo 24 d. Sprendimas *Lego A/S / EUIPO ir Delta Sport Handelskontor GmbH* (T-515/19)

Bendrasis Teismas pripažino **erdvinio prekių ženklo**, vaizduojančio **lūpų dažų vamzdelio formą**, galiojimą. Jis panaikino Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos (EUIPO) sprendimą, kuriuo buvo atmesta pirminė paraiška įregistruoti šį žymenį kaip Europos Sąjungos prekių ženklą lūpų dažams. Bendrojo Teismo nuomone, **prašomas įregistruoti prekių ženklas turi skiriamąjį požymį**, nes labai skiriasi nuo lūpų dažų sektoriaus standartų ir įpročių – nes vamzdelio forma yra apvali, o ne vertikali ir cilindro formos.

→ 2021 m. liepos 14 d. Sprendimas *Guerlain* (T-488/20)

Bendrasis Teismas nusprendė, kad garso įrašo rinkmena, kurioje užfiksuotas **garsas, sklindantis atidarant gėrimo skardinę**, po kurio stoja tylą, o vėliau girdimas šnypštimas, negali būti įregistruota kaip Europos Sąjungos prekių ženklas įvairiems gėrimams, nes ji neturi skiriamąjo požymio. Taigi Bendrasis Teismas pritarė EUIPO pozicijai ir priminė, kad **garsinis žymuo turi turėti skiriamąjį požymį, kuris leistų vartotojams jį suvokti kaip prekių ženklą**, o ne tik kaip tam tikrą funkciją atliekantį elementą ar veiksnį be jam būdingų išskirtinių savybių.

→ 2021 m. liepos 7 d. Sprendimas *Ardagh Metal Beverage Holdings* (T-668/19)

Bendrasis Teismas atmetė bendrovės **Chanel** ieškinį dėl bendrovės **Huawei** Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybai (EUIPO) pateiktos paraiškos įregistruoti prekių ženklą, motyvuodamas tuo, kad ginčijami vaizdiniai žymenys nėra panašūs, ir nusprendė, kad prekių ženklai turi būti lyginami tokie, kokie jie buvo įregistruoti arba prašomi įregistruoti, nekeičiant jų išdėstymo. Bendrasis Teismas nurodė, kad **vien tai, jog abiejuose aptariamuose prekių ženkluose yra du tarpusavyje susiję elementai, nereiškia, kad prekių ženklai yra panašūs, net jei jų abiejų pagrindinė geometrinė forma yra šiuos elementus supantis apskritimas**.

→ 2021 m. balandžio 21 d. Sprendimas *Chanel SAS* (T-44/20)

Bendrasis Teismas išsakė savo poziciją dėl **galimybės Jungtinės Karalystės advokatui atstovauti jame vykstančio proceso šaliai nagrinėjant ieškinį dėl Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos (EUIPO) sprendimo**. Bendrasis Teismas priminė dvi kumuliacines sąlygas, kad asmuo galėtų teisėtai atstovauti šalis, išskyrus valstybes nares ir Sąjungos institucijas, Europos Sąjungos teismuose: pirma, jis turi būti advokatas ir, antra, turi turėti teisę verstis advokato praktika valstybės narės ar kitos valstybės, EEE susitarimo šalies, teisme. Ieškinys buvo pareikštas po 2020 m. gruodžio 31 d., t. y. pasibaigus pereinamajam laikotarpiui iki galutinio Jungtinės Karalystės išstojimo iš Sąjungos, ir neatitiko nė vieno iš Susitarime dėl išstojimo nurodytų atvejų, kai advokatas, turintis teisę verstis advokato praktika Jungtinės Karalystės teismuose ir neįrodęs, kad turi teisę verstis advokato praktika valstybės narės ar kitos valstybės, EEE susitarimo šalies, teisme, gali atstovauti šaliai Sąjungos teismuose. Taigi ieškinys buvo pripažintas nepriimtinu.

→ 2021 m. gruodžio 7 d. Nutartis Daimler / EUIPO
(T-422/21)

Teisingumo Teismas nusprendė, kad, jeigu autorių teisių turėtojas ėmėsi **kadrovimą (anglų k. „framing“) ribojančių** priemonių arba įpareigojo jas taikyti, kūrinio įterpimas į trečiojo asmens tinklalapį naudojant šią techniką yra šio kūrinio padarymas prieinamo naujai visuomenei. Tokiam viešam paskelbimui turi būti gautas autorių teisių turėtojo leidimas.

→ 2021 m. kovo 9 d. Sprendimas VG Bild-Kunst
(C-392/19)

Teisingumo Teismas paaiškino, kokiomis sąlygomis gali kilti **interneto platformų** (šiuo atveju *YouTube* ir *Cyando*) **atsakomybė** pagal tvarką, galiojusią prieš priimant naują 2019 m. Autorių teisių direktyvą. Jis nusprendė, kad tokių platformų valdytojai iš principo **patys viešai nepaskelbia** autorių teisių saugomo turinio, kurį į internetą neteisėtai įkelia jų naudotojai. Vis dėlto jų atsakomybė gali kilti už paskelbimą pažeidžiant autorių teises, jei jie ne tik suteikia pačią platformą, bet ir prisideda prie tokio turinio padarymo viešai prieinamo.

→ 2021 m. birželio 22 d. Sprendimas YouTube ir kt.
(C-682/18)

Šioje byloje bendrovės *Telenet* klientų interneto ryšys buvo naudojamas lygiarangių (*peer-to-peer*) tinkle dalijantis filmais iš bendrovės *Mircom* katalogo. Teisingumo Teismas nusprendė, kad intelektinės nuosavybės teisių turėtojo teisių apsauga gali pateisinti **sistemingą naudotojų IP adresų registravimą** bei jų pavardžių ir pašto adresų atskleidimą intelektinių teisių turėtojui ar trečiajam asmeniui, **kad būtų galima pareikšti ieškinį dėl žalos atlyginimo**. Tačiau intelektinės nuosavybės teisių turėtojo prašymas suteikti informaciją turi būti pagrįstas ir proporcingas ir juo negali būti piktnaudžiaujama.

→ 2021 m. birželio 17 d. Sprendimas M.I.C.M.
(C-597/19)

Tapų barų Ispanijoje savininkas savo įstaigoms žymėti ir reklamuoti naudojo žymenį CHAMPANILLO. Jo reklamose buvo vaizduojamos dvi putojančio gėrimo pripildytos taurės. Šampano gamintojų interesus ginanti organizacija *Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne* (CIVC) siekė uždrausti vartoti žodį „champanillo“ (ispanų kalba jis reiškia „šampanėlis“), motyvuodama tuo, kad šio žymens naudojimas yra teisių į saugomą kilmės vietos nuorodą (SKVN) „Champagne“ pažeidimas. Teisingumo Teismas išaiškino, kad **SKVN** turintys produktai **saugomi nuo draudžiamų veiksmų, susijusių tiek su prekėmis, tiek su paslaugomis**.

➔ 2021 m. rugsėjo 9 d. Sprendimas *Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne* (C-783/19)

Asmens duomenų apsauga

Teisingumo Teismas
skaitmeniniame pasaulyje

[Žr. vaizdo įrašą YouTube kanale](#)

Europos Sąjungoje priimta teisės aktų, sudarančių tvirtą ir nuoseklų asmens duomenų apsaugos pagrindą, neatsižvelgiant į jų rinkimo būdą ir aplinkybes (pirkimas internetu, banko paskolos, darbo paieška, valdžios institucijų prašymai pateikti informacijos). Šios normos taikomos asmenims arba viešiesiems ir privatiesiems subjektams, įsisteigusiems Sąjungoje ar už jos ribų, įskaitant įmones, siūlančias įvairias prekes ar paslaugas, kaip antai *Facebook* arba *Amazon*, kai jos prašo pateikti arba pakartotinai naudoja Sąjungos piliečių asmens duomenis.

2021 m. Teisingumo Teismas ne kartą išreiškė savo poziciją dėl atsakomybės, atsirandančios, kai šiuos duomenis renka ir tvarko nacionalinės institucijos ir privačios įmonės.

.....

Teisingumo Teismas nusprendė, kad pagal Sąjungos teisę draudžiamos valstybės narės teisės nuostatos, pagal kurias už kelių eismo saugumą atsakinga institucija įpareigojama suteikti galimybę visuomenei susipažinti su **duomenimis apie vairuotojams už kelių eismo taisyklių pažeidimus skirtus baudos taškus**. Jis nurodė, kad nebuvo įrodyta, jog tokia tvarka būtina siekiant padidinti kelių eismo saugumą. Byla buvo susijusi su **Latvijos teisės nuostatomis, reglamentuojančiomis kelių eismą**, kuriose numatyta, kad informacija apie transporto priemonių vairuotojams skirtus baudos taškus prieinama visuomenei ir atskleidžiama bet kuriam to paprašiusiam asmeniui, ir šis asmuo neprivalo konkrečiai pagrįsti savo suinteresuotumo gauti šią informaciją.

→ [2021 m. birželio 22 d. Sprendimas Latvijos Respublikas Saeima \(C-439/19\)](#)

Teisingumo Teismas nusprendė, kad prieiga baudžiamosios bylos tikslais prie visų srauto arba vietos nustatymo **elektroninių ryšių duomenų**, suteikiančių galimybę daryti tiksliai išvadas apie privatų gyvenimą, leidžiama tik **siekiant kovoti su sunkiais nusikaltimais arba užkirsti kelią didelėms grėsmėms visuomenės saugumui**. Be to, pagal Sąjungos teisę draudžiamos nacionalinės teisės normos, suteikiančios prokuratūrai kompetenciją leisti valdžios institucijos prieigą prie šių duomenų vykdant ikiteisminį tyrimą.

→ 2021 m. kovo 2 d. Sprendimas H. K / Prokuratuur (C-746/18)

Sprendime, priimtame byloje dėl asmens duomenų apsaugos, kurioje dalyvavo bendrovė **Facebook Ireland**, Teisingumo Teismas patikslino **nacionalinių priežiūros institucijų naudojimosi įgaliojimais** dėl tarpvalstybinio duomenų tvarkymo sąlygas, nurodydamas, kad tam tikromis sąlygomis nacionalinė priežiūros institucija gali naudotis įgaliojimais dėl tariamų Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) pažeidimų kreiptis į valstybės narės teismą, net jeigu šio duomenų tvarkymo atveju ji nėra vadovaujanti institucija. Teisingumo Teismas taip pat teigė, kad **Facebook Ireland nepakankamai informavo interneto vartotojus** apie informacijos apie juos rinkimą ir naudojimą, todėl jų sutikimas tvarkyti jų duomenis negaliojo.

→ 2021 m. birželio 15 d. Sprendimas Facebook Ireland ir kt. (C-645/19)

Vartotojų apsauga

Vartotojų teisių, jų klestėjimo ir gerovės skatinimas yra pagrindinės Sąjungos politikos formavimo vertybės. Teisingumo Teismas prižiūri, kaip taikomos vartotojų apsaugos taisyklės, kad būtų užtikrinta vartotojų sveikata, sauga, ekonominiai ir teisiniai interesai, kad ir kur Sąjungoje jie gyvena, keliauja ar apsipirkinėja.

.....

Teisingumo Teismas: Europos Sąjungos vartotojų teisių užtikrinimas

[Žr. vaizdo įrašą YouTube kanale](#)

Ką Europos Sąjungos Teisingumo Teismas daro dėl mūsų?

[Žr. vaizdo įrašą YouTube kanale](#)

Bendrasis Teismas panaikino Komisijos sprendimą, kuriame konstatuota, kad **užstato už tam tikras gėrimų**, kuriuos Vokietijos pasienio parduotuvės parduoda Danijoje gyvenantiems klientams, **pakuotes nerinkimas** nėra valstybės pagalba. Priėjusi prie išvados, kad sąlyga dėl valstybės išteklių nebuvo įvykdyta, Komisija padarė teisės klaidą.

→ [2021 m. birželio 9 d. Sprendimas Dansk Erhverv / Komisija \(T-47/19\)](#)

Teisingumo Teismas nusprendė, kad perdurbant ekologiškus maisto produktus, kaip antai ekologiškus ryžių bei sojų pagrindu pagamintus gėrimus, siekiant juos papildyti kalciumu, draudžiama naudoti jūros dumblių *Lithothamnium calcareum* (litotamną), ir priminė, kad **Sąjungos teisėje numatytos griežtos mineralų, pavyzdžiui, kalcio pridėjimo gaminant ekologiškus maisto produktus taisyklės**. Leidimas naudoti šio jūros dumblio miltelius kaip neekologišką žemės ūkio kilmės sudedamąją dalį iš esmės leistų šių maisto produktų gamintojams apeiti šias taisykles..

→ [2021 m. balandžio 29 d. Sprendimas Natumi GmbH / Land Nordrhein-Westfalen \(C-815/19\)](#)

Teisingumo Teismas nusprendė, kad **vien skrydžio nukreipimas į oro uostą, esantį netoli pradinio paskirties oro uosto, nesuteikia teisės į fiksuoto dydžio kompensaciją. Vis dėlto jis nurodė, kad oro transporto bendrovė savo iniciatyva turi pasiūlyti keleiviui padengti kelionės iš faktinio atvykimo oro uosto į iš pradžių numatytą paskirties oro uostą arba, kai taikytina, į kitą netolimą su tuo keleivių sutartą paskirties vietą išlaidas.** Norėdamas, kad būtų atleistas nuo pareigos mokėti keleiviams kompensaciją skrydžio atvykimo atidėjimo ilgam laikui atveju, oro vežėjas gali remtis ypatinga aplinkybe, turėjusia įtakos ne minėtam atidėtam skrydžiui, bet jo paties tuo pačiu orlaiviu vykdytam ankstesniam skrydžiui.

→ 2021 m. balandžio 22 d. Sprendimas WZ / Austrian Airlines AG, (C-826/19)

Teisingumo Teismas nusprendė, kad oro vežėjo darbuotojų profesinės sąjungos surengtas **streikas, kuriuo visų pirma siekiama, kad būtų padidintas darbo užmokestis, nėra „ypatinga aplinkybė“**, atleidžianti oro vežėją nuo pareigos sumokėti kompensaciją skrydžio atšaukimo ar atidėjimo ilgam laikui atveju. Tai, kad toks streikas, surengtas laikantis nacionalinės teisės aktuose nustatytų sąlygų, nelaikomas tokia aplinkybe, nedaro neigiamo poveikio oro vežėjų laisvei užsiimti verslu, teisei į nuosavybę ir teisei vesti kolektyvines derybas.

→ 2021 m. kovo 23 d. Sprendimas Airhelp Ltd / Scandinavian Airlines System SAS (C-28/20)

Teisingumo Teismas nusprendė, kad **euro zonos valstybė narė gali įpareigoti savo viešojo administravimo įstaigą priimti mokėjimus grynaisiais pinigais.** Vis dėlto jis nurodė, kad valstybė narė taip pat gali apriboti tokią mokėjimo galimybę dėl viešojo intereso priežasčių, visų pirma tais atvejais, kai dėl labai didelio mokesčių mokėtojų skaičiaus mokėjimai grynaisiais pinigais gali lemti nepagrįstas viešojo administravimo įstaigos išlaidas. Jis taip pat pažymėjo, kad **pareiga priimti banknotus gali būti ribojama dėl viešojo intereso priežasčių**, jei tokie apribojimai proporcingi siekiamam viešojo intereso tikslui, o tai reiškia, kad asmenims, turintiems sumokėti mokesť, turi būti suteikta galimybė pasinaudoti kitomis teisėtomis priemonėmis piniginėms skoloms padengti.

→ 2021 m. sausio 26 d. Sprendimas Johannes Dietrich ir Norbert Häring / Hessischer Rundfunk (C-422/19 ir C-423/19)

Teisingumo Teismas nusprendė, kad **Vengrijos teisės aktai, pagal kuriuos draudžiama panaikinti paskolos užsienio valiuta sutartį dėl to, kad joje yra nesąžininga sąlyga, susijusi su valiutos keitimo kursų skirtumu, yra suderinami su Sąjungos teise, jei pagal juos leidžiama leidžia atkurti teisinę ir faktinę padėtį, kurioje būtų būtų vartotojas, jeigu nebūtų šios nesąžiningos sąlygos, net jei sutarties nutraukimas vartotojui būtų buvęs naudingesnis.** Be to, suinteresuotojo vartotojo išreikšta valia negali būti viršesnė už nacionalinio teismo atliekamą vertinimą, ar Vengrijos nacionalinės teisės aktai leidžia veiksmingai atkurti teisinę ir faktinę šio vartotojo padėtį.

→ 2021 m. rugsėjo 2 d. Sprendimas OTP Jelzálogbank ir kt. (C-932/19)

Byloje, kurioje Airijos laivybos bendrovė *Irish Ferries* turėjo atšaukti visą 2018 m. reisų sezoną, nes dėl vėlavimo pristatyti naują laivą negalėjo pradėti eksploatuoti pakaitinio laivo, Teisingumo Teismas išaiškino įvairias nuostatas, reglamentuojančias jūrų ir vidaus vandenų maršrutais vykstančių keleivių teises (atšaukimą, kompensaciją, bilieto kainą ir t. t.). Pirmiausia jis nusprendė, kad **pareigos nukreipti kitu maršrutu ir sumokėti kompensaciją vežimo paslaugos atšaukimo atveju yra proporcingos šioje srityje taikomu reglamentu siekiamam tikslui.**

→ 2021 m. rugsėjo 2 d. Sprendimas *Irish Ferries* (C-570/19)

Teisingumo Teismas išsakė savo poziciją dėl vadinamosios „nulinio tarifo“ už internetą pasirinkties. Tai yra komercinė praktika, kai interneto prieigos teikėjas taiko „nulinį tarifą“ ar geresnės kainos tarifą visam duomenų srautui, susijusiam su šio prieigos teikėjo partnerių siūloma konkrečia taikomąja programa ar jų kategorija, arba šio srauto daliai. Teisingumo Teismas nusprendė, kad tokios tarifų pasirinktys prieštarauja reglamentui dėl atviros interneto prieigos, kaip ir pralaidumo, dalijimosi ryšiu ar naudojimosi tarptinkliniu ryšiu ribojimai dėl to, kad buvo aktyvuota tokia pasirinktis.

→ 2021 m. rugsėjo 2 d. Sprendimai *Vodafone ir Telekom Deutschland* (C-854/19 ir kt.)

Šeimos teisė

Europos Sąjunga nustato bendras šeimos teisės normas, kad Sąjungos piliečiams nebūtų trukdoma naudotis savo teisėmis dėl to, kad jie gyvena skirtingose Sąjungos valstybėse narėse arba dėl to, kad per savo gyvenimą kėlėsi iš vienos valstybės narės į kitą.

Tarpvalstybinius vaikų ir jų tėvų ginčus reglamentuojančios nuostatos įtvirtintos reglamente „Briuselis IIa“, kuris yra Sąjungos teismų bendradarbiavimo santuokos ir tėvų pareigų klausimais pagrindas.

.....

Teisingumo Teismas priėmė sprendimą dėl **tarptautinio vaikų grobimo** nagrinėdamas bylą dėl prašymo grąžinti į Švediją iraniečių poros vaiką, kuris buvo išvežtas į Suomiją. Jis nusprendė, kad **neteisėtu išvežimu arba neteisėtu negrąžinimu negali būti laikoma tokia situacija**, kai vienas iš tėvų be kito iš tėvų sutikimo **išvežė vaiką** iš nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės į kitą Sąjungos valstybę narę po to, kai imigracijos srityje kompetentinga gyvenamosios vietos valstybės institucija išreiškė nuomonę, kad vaiko ir atitinkamo vieno iš tėvų **prieglobsčio prašymai turi būti nagrinėjami būtent toje kitoje valstybėje narėje**.

➔ 2021 m. rugpjūčio 2 d. Sprendimas A (C-262/21)

Teisingumo Teismui buvo pateikta byla dėl nepilnamečio vaiko, kuris yra Sąjungos pilietis ir kurio gimimo liudijime, išduotame priimančiosios valstybės narės, kaip jo tėvai nurodyti du tos pačios lyties asmenys. Teisingumo Teismas nusprendė, kad valstybė narė, kurios pilietis yra šis vaikas, privalo jam išduoti asmens tapatybės kortelę arba pasą nereikalaudama, kad jos valdžios institucijos prieš tai parengtų gimimo liudijimą. Ši valstybė narė taip pat privalo pripažinti priimančiosios valstybės narės išduotą dokumentą, suteikiantį **šiam vaikui teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje su kiekvienu iš šių dviejų asmenų.**

→ 2021 m. gruodžio 14 d. Sprendimas *Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo“*
(C-490/20)

Socialinė apsauga

Europos Sąjungos teisės normomis siekiama koordinuoti nacionalines socialinės apsaugos sistemas, užtikrinti, kad į kitą Sąjungos valstybę narę persikėlęs asmenys neprarastų socialinės apsaugos (pvz., teisės į pensiją ir sveikatos priežiūrą) ir visada žinotų, kokios nacionalinės teisės nuostatos jiems taikomos. Kitaip tariant, nė vienas asmuo, kuris naudojasi teise laisvai judėti Sąjungoje, negali būti blogesnėje padėtyje nei asmuo, kuris visada gyveno ir dirbo vienoje valstybėje narėje. Remdamasis šiomis teisės normomis ir principais, Teisingumo Teismas siekia užtikrinti Sąjungos piliečių socialinę apsaugą, derindamas ją su priimančiosios valstybės narės viešųjų finansų apsauga.

.....

Byloje dėl pilietybės ir priklausymo nacionalinei socialinės apsaugos sistemai Teisingumo Teismas patvirtino ekonomiškai neaktyvių Sąjungos piliečių, gyvenančių ne savo kilmės valstybėje narėje, teisę būti apdraustiems pagal priimančiosios valstybės narės valstybinę sveikatos draudimo sistemą. Tačiau jis nurodė, kad įtraukimas į šią sistemą nebūtinai turi būti nemokamas.

➔ 2021 m. liepos 15 d. Sprendimas
A (Visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos) (C-535/19)

Jungtinei Karalystei išstojus iš Europos Sąjungos, Jungtinės Karalystės teisės aktuose buvo nustatyta nauja Sąjungos piliečiams taikoma tvarka, pagal kurią teisė gyventi šalyje nesiejama su sąlyga turėti išteklių. Tačiau pagal ją Sąjungos piliečiams neskiriamos socialinės paramos išmokos, vadinamos universaliuoju kreditu. Teisingumo Teismas nusprendė, kad šie teisės aktai yra suderinami su Sąjungos teisėje garantuojamu vienodo požiūrio principu. Vis dėlto kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos turi patikrinti, ar, **atsisakius skirti tokias socialinės paramos išmokas, nekyla pavojus Sąjungos piliečiui ir jo vaikams, kad bus pažeistos jų pagrindinės teisės**, ypač teisė į žmogaus orumą.

→ 2021 m. liepos 15 d. Sprendimas *The Department for Communities in Northern Ireland* (C-709/20)

Teisingumo Teismas patikslino kriterijus, į kuriuos reikia atsižvelgti vertinant, ar **laikinojo įdarbinimo įmonė** įsisteigimo valstybės narės teritorijoje paprastai vykdo „didelę veiklos dalį, išskyrus vien tik vidaus valdymo veiklą“. Teisingumo Teismo nuomone, tam, kad laikinojo įdarbinimo įmonė būtų laikoma „paprastai vykdančia savo veiklą“ valstybėje narėje, didelė jos darbuotojų paskyrimo laikinai dirbti veiklos dalis turi būti skirta įmonėms laikinojo darbo naudotojoms, įsisteigusioms ir savo veikla besiverčiančioms minėtos valstybės narės teritorijoje. Vien to, kad laikinojo įdarbinimo įmonės laikinųjų darbuotojų atrankos ir įdarbinimo veikla vykdoma jos įsisteigimo valstybėje narėje, nepakanka, kad ši įmonė būtų laikoma vykdančia joje „didelę veiklos dalį“.

→ 2021 m. birželio 3 d. Sprendimas *Team Power Europe* (C-784/19)

Vienodas požiūris

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje įtvirtinta visų asmenų, kaip žmonių, darbuotojų, piliečių ar teismo proceso šalių, lygybė prieš įstatymą. Visų pirma Direktyvoje 2000/78 įtvirtinti vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendrieji pagrindai ir užtikrinama apsauga nuo diskriminacijos dėl religijos ar įsitikinimų, amžiaus, negalios ar seksualinės orientacijos šiose srityse. Teisingumo Teismas išnagrinėjo nemažai bylų, susijusių su galima tiesiogine ar netiesiogine diskriminacija, ir pabrėžė, kad būtina laikytis proporcingumo principo, kai ginčijamomis taisyklėmis siekiamas tikslas vertinamas atsižvelgiant į vienodo požiūrio principą.

.....

2021 m. liepos mėn. Teisingumo Teismas nusprendė, kad valstybės narės teisės nuostatos, kuriose numatyta, kad įkalinimo įstaigos pareigūnas, kurio klausos lygis neatitinka minimalaus klausos lygio, visiškai negali eiti pareigų, nesudarant galimybės įvertinti, ar toks pareigūnas galėtų atlikti savo pareigas, prieštarauja Sąjungos teisei. Teisingumo Teismo nuomone, šiomis teisės nuostatomis įtvirtinama **tiesioginė diskriminacija dėl negalios**.

→ [2021 m. liepos 15 d. Sprendimas *Tartu Vangla* \(C-795/19\)](#)

Dvi bylos buvo susijusios su musulmonų tikėjimą išpažįstančiomis darbuotojomis, nusprendusiomis **darbo vietoje dėvėti religinius galvos apdangalus**. Teisingumo Teismo nuomone, **darbdavio nustatytas draudimas** darbo vietoje nešioti bet kokių matomos politinių, filosofinių ar religinių įsitikinimų išraiškos formos simbolių **gali būti pateisinamas** realiu darbdavio poreikiu susikurti neutralų įvaizdį klientų atžvilgiu arba užkirsti kelią socialiniams konfliktams. Vis dėlto derindami nagrinėjamas teises nacionaliniai teismai gali atsižvelgti į savo valstybei narei būdingas aplinkybes ir visų pirma į palankesnes nacionalines nuostatas, susijusias su religijos laisvės apsauga.

→ [2021 m. liepos 15 d. Sprendimas *WABE ir MH Müller Handel* \(C-804/18 ir C-341/19\)](#)

Valstybės pagalba ir covid 19

2020 m. birželio mėn. **Portugalija** pranešė Komisijai apie valstybės pagalbą oro transporto bendrovei *Transportes Aereos Portugueses SGPS S.A.*, kuri yra **TAP Air Portugal** patronuojančioji bendrovė ir kuriai priklauso 100 % šios bendrovės akcijų; pagalbą sudaro paskola, kurios maksimali suma yra 1,2 mlrd. EUR. Bendrasis Teismas panaikino Komisijos sprendimą, kuriuo pagalba pripažįstama suderinama su vidaus rinka, atsižvelgiant į Covid-19 pandemiją, motyvuodamas tuo, kad sprendimas nebuvo pakankamai motyvuotas. Vis dėlto dėl tų pačių aplinkybių panaikinimo padariniai buvo sustabdyti, kol Komisija priims naują sprendimą.

→ 2021 m. gegužės 19 d. Sprendimas *Ryanair DAC* / Komisija (*TAP – Covid-19*) (T-465/20)

2020 m. balandžio mėn. **Vokietija** pranešė Komisijai apie individualią pagalbą oro transporto bendrovei **Condor Flugdienst GmbH** – dvi valstybės garantuojamas 550 mln. EUR paskolas kartu su subsidijuojamomis palūkanomis. Bendrasis Teismas panaikino Komisijos sprendimą, patvirtinantį šią pagalbą, dėl nepakankamo motyvavimo. Vis dėlto atsižvelgdamas į Covid-19 pandemijos nulemtas ekonomines ir socialines aplinkybes jis sustabdė sprendimo panaikinimo padarinius, kol Komisija priims naują sprendimą.

→ 2021 m. birželio 9 d. Sprendimas *Ryanair* / Komisija (*Condor – Covid-19*) (T-665/20)

Bendrasis Teismas nusprendė, kad **Švedijos** valstybės pagalbos schema, kurią sudaro **paskolų garantijų sistema oro transporto bendrovėms, turinčioms Švedijos veiklos licenciją**, ir kuri skirta dideliems šios valstybės narės ekonominiams sutrikimams per Covid-19 pandemiją atitaisyti, atitinka Sąjungos teisę. Ši sistema konkrečiai taikoma oro transporto bendrovėms, kurios 2020 m. sausio 1 d. turėjo licenciją vykdyti komercinę veiklą oro transporto srityje, išskyrus oro transporto bendroves, vykdančias nereguliuosius skrydžius.

→ 2021 m. vasario 17 d. Sprendimas *Ryanair DAC* / Komisija (T-238/20)

Bendrasis Teismas patvirtino **Prancūzijos** nustatytą valstybės pagalbos schemą – **mokesčių mokėjimo moratoriumą**, taikomą oro transporto bendrovėms, turinčioms Prancūzijos licenciją. Jis nusprendė, kad ši pagalbos schema, susijusi su kas mėnesį mokamų civilinio aviacijos mokesčio ir solidarumo mokesčio už oro transporto bilietus mokėjimu nuo 2020 m. kovo mėn. iki 2020 m. gruodžio mėn., yra tinkama, siekiant atitaisyti Covid-19 pandemijos sukeltą ekonominę žalą, ir ji nėra Sąjungos teisei prieštaraujanti diskriminacija.

→ 2021 m. vasario 17 d. Sprendimas *Ryanair DAC / Komisija* (T-259/20)

Bendrasis Teismas patvirtino pagalbos priemones – dvi atnaujinamąsias kredito linijas, kurių kiekvienos maksimali suma yra 1,5 mlrd. Švedijos kronų (SEK), kurias **Švedija** ir **Danija** taikė bendrovei **SAS** dėl žalos, atsiradusios dėl skrydžių atšaukimo ar jų tvarkaraščio pakeitimo nustačius su Covid-19 pandemija susijusius kelionių apribojimus. Jis teigė, kad, atsižvelgiant į tai, kad šiose dviejose valstybėse narėse SAS užima gerokai didesnę rinkos dalį nei jos artimiausias konkurentas, pagalba nėra neteisėta diskriminacija.

→ 2021 m. balandžio 14 d. sprendimai *Ryanair DAC / Komisija* (T-378/20 ir T-379/20)

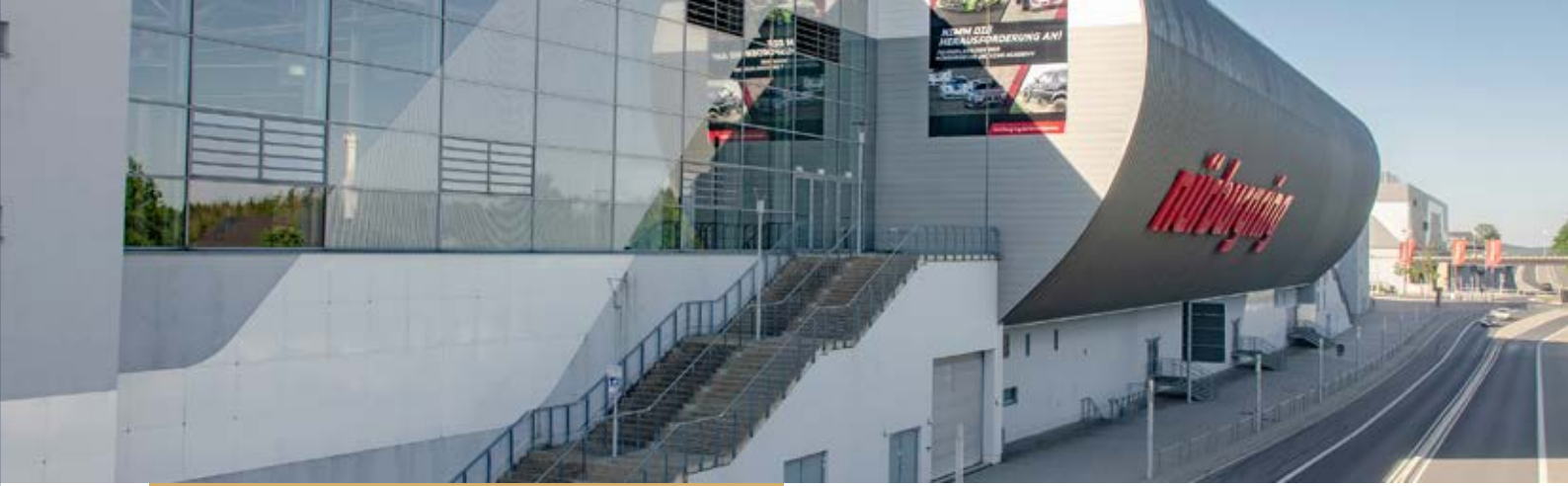
Bendrasis Teismas nusprendė, kad **Suomijos** garantija oro transporto bendrovei **Finnair**, kuria siekta padėti jai gauti iš pensijų fondo 600 mln. EUR paskolą, skirtą apyvartinio kapitalo poreikiams patenkinti įvykus Covid-19 pandemijai, atitinka Sąjungos teisę. Garantija buvo būtina, nes **Finnair** grėsė bankrotas dėl staigaus veiklos sumažėjimo, kurį sukėlė Covid-19 pandemija, ir negalėjimo patenkinti savo likvidumo poreikių, naudojantis kredito rinkomis.

→ 2021 m. balandžio 14 d. Sprendimas *Ryanair DAC / Komisija* (T-388/20)

Bendrasis Teismas patvirtino Komisijos sprendimą pritarti **Ispanijos** sukurtam paramos fondui, kuriuo siekiama užtikrinti **ne finansų įmonių**, kurios įsteigtos ir turi savo pagrindinius veiklos centrus Ispanijoje ir yra laikomos sisteminėmis ar strateginėmis Ispanijos ekonomikai ir kurios patyrė laikinų sunkumų dėl Covid-19 pandemijos, mokumą. Jis pabrėžė, kad nagrinėjama priemonė, pagal kurią patvirtinamos rekapitalizavimo priemonės ir kuriai numatytas 10 mlrd. EUR biudžetas, yra valstybės pagalbos schema, tačiau proporcinga ir nediskriminacinė.

→ 2021 m. gegužės 19 d. Sprendimas *Ryanair DAC / Komisija* (T-628/20)

Valstybės pagalba

Nagrinėjant, ar valstybių narių ūkio subjektams suteiktos subsidijos atitinka Sąjungos teisę, gali prireikti sudėtingo ir nuodugnaus aplinkybių, dėl kurių valdžios institucijos kišosi į konkurenciją, įvertinimo. 2021 m. Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas nemažai bylų, susijusių su sudėtingais ekonominiais uždaviniais, tikrino Komisijos, prižiūrinčios, kad būtų laikomasi Sąjungos teisės normų valstybės pagalbos srityje, atliktą šių nacionalinių priemonių vertinimą.

Vokietijoje esančiame **Nürburgring** komplekse yra automobilių lenktynių žiedinė trasa ir pramogų parkas. Po to, kai jo savininkės, viešosios teisės reglamentuojamos įstaigos, tapo nemokios, kompleksas buvo parduotas privačiai bendrovei. Nors kiti ūkio subjektai teigė, kad parduota už mažesnę nei rinkos kainą ir pardavimo procedūra buvo diskriminacinė, tačiau Komisija nusprendė nepradėti oficialios tyrimo procedūros. Gavęs **apeliacinius skundus** šioje byloje, Teisingumo Teismas panaikino Komisijos sprendimą ir jį patvirtinantį Bendrojo Teismo sprendimą ir **nurodė Komisijai iš naujo išnagrinėti, ar Nürburgring komplekso pardavimas buvo susijęs su valstybės pagalbos teikimu.**

→ [2021 m. rugsėjo 2 d. Sprendimas *Ja zum Nürburgring* ir kt. / Komisija \(C-647/19 P ir kt.\)](#)

Komisija įvairiuose sprendimuose konstatavo, kad arbitražo sprendimu, kuriuo nustatytas tariamai lengvatinis elektros energijos tarifas, kurį aliuminio gamintoja **Mytilinaios** turi mokėti DEI (Graikijos elektros energijos gamintojai ir tiekėjai), **iš tikrųjų nebuvo suteiktas pranašumas**. Bendrasis Teismas panaikino šiuos sprendimus motyvuodamas tuo, kad Komisija turėjo kruopščiai, pakankamai ir išsamiai išnagrinėti galimą pranašumo suteikimą **Mytilinaios** minėtu arbitražo sprendimu ir tuo tikslu atlikti kompleksiškus ekonominius ir techninius vertinimus.

→ [2021 m. rugsėjo 22 d. Sprendimas *DEI* / Komisija \(T-639/14 ir kt.\)](#)

Ieškinius dėl Komisijos sprendimo neteikti prieštaravimų dėl pagalbos, susijusios su pirmųjų **jūros vėjo elektrinių parkų įrengimu Prancūzijoje**, pareiškė kooperatyvas ir žvejybos įmonių savininkai. Bendrasis Teismas konstatavo, kad šie asmenys neturėjo teisės pareikšti tokių ieškinų, nes, viena vertus, jie nekonkuravo su šių vėjo jėgainių parkų valdytojais ir, kita vertus, neįrodė konkretaus aptariamų pagalbos poveikio jų padėčiai pavojaus.

➔ 2021 m. rugsėjo 15 d. Sprendimas CAPA ir kt. / Komisija (T-777/19)

Socialinė teisė

Teisingumo Teismas darbo vietoje –
darbuotojų teisių apsauga

[Žr. vaizdo įrašą YouTube kanale](#)

2021 m. Teisingumo Teismo prašyta išaiškinti Sąjungos teisę socialinės politikos srityje, visų pirma kiek tai susiję su darbo sąlygomis ir darbuotojų socialine apsauga. Šiuo aspektu Sąjungos teisės aktų leidėjas nustatė minimalias taisykles, kurių valstybės narės privalo laikytis. Darbo laiko organizavimo srityje Sąjungos teisėje nustatyti būtiniausi sveikatos ir saugos reikalavimai, suteikiant darbuotojams teisę į minimalų poilsio laiką. Siekiant užtikrinti profesinio, asmeninio ir šeimos gyvenimo pusiausvyrą, taip pat numatytos vaiko priežiūros atostogas reglamentuojančios normos. Galiausiai koordinuojamos socialinės apsaugos sistemos, siekiant užtikrinti vienodo požiūrio į visus Sąjungos darbuotojus principo įgyvendinimą. Teisingumo Teismo taip pat prašyta patikslinti sąlygas, kuriomis trečiųjų šalių darbuotojai turi teisę į nacionalines išmokas.

.....

Gavęs Rumunijos teismo pateiktus klausimus dėl direktyvos dėl **darbo laiko organizavimo** išaiškinimo, Teisingumo Teismas nagrinėjo pagal kelias darbo sutartis *Academia de Studii Economice din București* (ASE) įdarbintų ekspertų padėtį: jų darbo laikas tam tikromis dienomis apėmė ne tik pagrindinį darbo laiką, t. y. aštuonias valandas per dieną, bet ir valandas, skirtas projektams įgyvendinti. Teisingumo Teismas nusprendė, kad, kai darbuotojas su tuo pačiu darbdaviu yra sudaręs kelias darbo sutartis, **minimalų kasdienio poilsio laiką reikia taikyti visoms toms darbo sutartimis bendrai**, o ne kiekvienai iš jų atskirai.

➔ 2021 m. kovo 17 d. Sprendimas *Academia de Studii Economice din București* / *Organismul Intermediar pentru Programul Operațional Capital Uman – Ministerul Educației Naționale* (C-585/19))

Nagrinėdamas buvusio Slovėnijos kariuomenės seržanto ir Gynybos ministerijos ginčą dėl atlygio už budėjimo laikotarpį, Teisingumo Teismas patikslino, kokiais atvejais **Direktyva dėl darbo laiko organizavimo** netaikoma **karių vykdomai veiklai**. Pagal šią direktyvą nedraudžiama, jog už budėjimo laikotarpį, per kurį karys turi likti kareivinėse, į kurias jis paskirtas, bet jose faktiškai nedirba, būtų atlyginama kitaip, nei už budėjimo laikotarpį, per kurį jis faktiškai dirba.

→ 2021 m. liepos 15 d. Sprendimas *Ministrstvo za obrambo* (C-742/19)

Byloje pagal Liuksemburgo teismo prašymą priimti prejudicinį sprendimą Teisingumo Teismas išaiškino **direktyvą, kuria įgyvendinamas patikslintas Bendrasis susitarimas dėl vaiko priežiūros atostogų**. Jis nurodė, kad **valstybė narė negali teisės į vaiko priežiūros atostogas susieti su sąlyga, kad vaiko gimimo ar įvaikinimo dieną vienas iš tėvų turi turėti darbą**. Tačiau ši valstybė narė gali reikalauti, kad vienas iš tėvų būtų nepertraukiamai dirbęs ne trumpiau kaip dvylika mėnesių iki pat tokių vaiko priežiūros atostogų pradžios.

→ 2021 m. vasario 25 d. Sprendimas *XI / Caisse pour l'avenir des enfants* (C-129/20)

Italijoje keliems **trečiųjų šalių piliečiams, turintiems vieną darbo leidimą**, išduotą pagal Italijos teisės aktus, kuriais perkeliama Sąjungos direktyva, buvo atsisakyta skirti vaiko gimimo ir motinystės išmokas motyvuojant tuo, kad šie asmenys neturėjo ilgalaikio gyventojų statuso. *Corte costituzionale* (Konstitucinis Teismas, Italija) kreipėsi į Teisingumo Teismą ir šis nurodė, kad šie trečiųjų šalių piliečiai turėjo teisę gauti tokias išmokas, kaip numatyta Italijos teisės aktuose.

→ 2021 m. rugsėjo 2 d. Sprendimas *O. D. ir kt. / Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)* (C-350/20)

Bankų sąjunga

Bankų sąjunga yra esminė Sąjungos ekonominės ir pinigų sąjungos, sukurtos reaguojant į 2008 m. finansų krizę ir po jos kilusią euro zonos valstybių skolos krizę, sudedamoji dalis. Bankų sąjungos tikslas – užtikrinti, kad euro zonos ir visos Europos Sąjungos bankų sektorius būtų stabilus, saugus ir patikimas, taip prisidedant prie bendro finansinio stabilumo, kad bankai galėtų atlaikyti finansų krizes ir kad žlungančių bankų problemos būtų sprendžiamos nenaudojant Sąjungos mokesčių mokėtojų pinigų ir darant kuo mažesnę poveikį Sąjungos ekonomikai. Euro zonos valstybės narės priklauso bankų sąjungai, o tos, kurios jai nepriklauso, gali joje dalyvauti glaudžiai bendradarbiaudamos su Europos Centrinio Banku. Teisingumo Teismui ir Bendrajam Teismui nuolat tenka nagrinėti su bankų sąjunga susijusius klausimus.

.....

2018 m. birželio mėn. Latvijos prokuratūra pareiškė kaltinimus Latvijos centrinio banko valdytojui dėl įvairių korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų. Kaip Latvijos centrinio banko valdytojas, jis taip pat buvo Europos Centrinio Banko (ECB) bendrosios tarybos ir valdančiosios tarybos narys. Atsižvelgiant į šį ypatumą, bylą nagrinėjusiam Latvijos teismui kilo klausimas, ar suinteresuotasis asmuo gali naudotis imunitetu pagal Protokolą dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų, pagal kurį Sąjungos pareigūnai ir kiti tarnautojai turi imunitetą nuo jurisdikcijos dėl visų veiksmų, kuriuos atliko eidami pareigas. Teisingumo Teismas nusprendė, kad, jeigu teisėsaugos institucija konstatuoja, kad valstybės narės centrinio banko valdytojo veiksmai akivaizdžiai nėra tokie, kuriuos šis valdytojas atliko eidamas pareigas, imunitetas netaikomas. **Sukčiavimas, korupcija ar pinigų plovimas nėra veiksmai, kuriuos centrinio banko valdytojas atlieka eidamas pareigas.**

➔ 2021 m. lapkričio 30 d. Sprendimas LG *Generālprokuratūra* (C-3/20)

2016 m. Europos bankininkystės institucija (toliau – EBI) priėmė **Mažmeninės bankininkystės produktų priežiūros ir valdymo gaires**. *Autorité de contrôle prudentiel et de résolution* (Rizikos ribojimu pagrįstos priežiūros ir pertvarkymo institucija, Prancūzija; toliau – ACPR) savo interneto svetainėje paskelbė pranešimą, kad laikosi šių gairių, taigi jos taikomos visoms jos kontroliuojamoms finansų įstaigoms. Tada *Fédération bancaire française* (Prancūzijos bankų federacija; toliau – FBF) pateikė *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Prancūzija) prašymą dėl ACPR pranešimo panaikinimo, tvirtindama, kad EBI neturėjo kompetencijos priimti tokias gaires. *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) kreipėsi į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą dėl teisių gynimo priemonių, kuriomis galima naudotis siekiant užtikrinti ginčijamų gairių teisėtumo kontrolę, ir dėl šių gairių galiojimo. Teisingumo Teismas nurodė, kad prašymo priimti prejudicinį sprendimą procedūra gali būti naudojama siekiant patikrinti tokių gairių galiojimą ir kad nagrinėjamu atveju gairės galioja.

→ 2021 m. liepos 15 d. Sprendimas FBF
(C-911/19)

Ribojamosios priemonės ir užsienio politika

Ribojamosios priemonės arba „sankcijos“ yra esminė Europos Sąjungos bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) priemonė. Jos naudojamos kaip integruoto ir visapusiško politikos metodo, apimančio, be kita ko, politinį dialogą, dalis. Sąjunga jas taiko pirmiausia siekdama apsaugoti savo vertybes, pagrindinius interesus ir saugumą, užkirsti kelią konfliktams ir stiprinti tarptautinį saugumą. Sankcijomis siekiama priversti asmenis ar subjektus, kuriems jos taikomos, pakeisti politiką ar elgesį, kad būtų palaikomi BUSP tikslai.

.....

„Antrinės sankcijos» grindžiamos JAV vyriausybės galimybe pasinaudoti savo finansų sistemos viršenybe, kad priverstų užsienio subjektus susilaikyti nuo teisėtų sandorių su asmenimis, kuriems taikomos sankcijos. Pagal Sąjungos teisę draudžiama šiems subjektams paisyti tokių sankcijų, išskyrus atvejus, kai suteikiamas Europos Komisijos leidimas, kai užsienio teisės aktų nesilaikymas labai pakenktų šių subjektų interesams. *Deutsche Telekom* vienašališkai nutraukė paslaugų teikimo sutartis su Irano valstybei priklausančio banko *Melli* Vokietijos filialu, nenurodžiusi jokių priežasčių ir negavusi Komisijos pritarimo. Teisingumo Teismas nusprendė, kad **Sąjungos teisėje numatytu draudimu paisyti antrinių sankcijų, kurių Jungtinės Amerikos Valstijos ėmėsi prieš Iraną, galima remtis vykstant civiliniam procesui**, net ir nesant konkretaus Jungtinių Amerikos Valstijų administracinės ar teisminės institucijos įsakymo ar nurodymo. Vokietijos teismas, į kurį kreipėsi Irano bankas, turi įvertinti šiuo draudimu siekiamą tikslą ir tikimybę, kad *Deutsche Telekom* patirs ekonominių nuostolių, tuo atveju, jei nenutrauks komercinių santykių su šiuo banku, ir galimų nuostolių dydį.

➔ **2021 m. gruodžio 21 d. Sprendimas *Bank Melli Iran* (C-124/20)**

Atsižvelgdama į pablogėjusią žmogaus teisių, teisinės valstybės ir demokratijos padėtį Venesueloje, 2017 m. Europos Sąjungos Taryba priėmė reglamentą, kuriuo nustatytos **ribojamosios priemonės Venesuelai**. Tada ši valstybė kreipėsi į Bendrąjį Teismą prašydama panaikinti tas priemones, bet jis nusprendė, kad Venesuela neturi teisės pareikšti ieškinio dėl tokio reglamento. Apeliacinėje instancijoje Teisingumo Teismas, priešingai, nusprendė, kad **ši valstybė turi teisę pareikšti ieškinį dėl reglamento, kuriuo jai nustatytos ribojamosios priemonės**, todėl grąžino bylą Bendrajam Teismui, kad ieškinys dėl panaikinimo būtų išnagrinėtas iš esmės.

→ 2021 m. birželio 22 d. Sprendimas *Venesuela / Taryba* (C-872/19)

Europos baudžiamosios teisės erdvė

Europos baudžiamosios teisės erdvė grindžiama keliais ramsčiais: teismo sprendimų tarpusavio pripažinimu, valstybių narių baudžiamosios teisės aktų derinimu, integruotų bendradarbiavimo subjektų steigimu ir galiausiai tarptautinio bendradarbiavimo šioje srityje stiprinimu. Europos Sąjungos tikslas tapti laisvės, saugumo ir teisingumo erdve lėmė tai, kad ekstradicija tarp valstybių narių buvo panaikinta ir pakeista perdavimo tarp teisminių institucijų tvarka. Europos arešto orderis yra pirmoji priemonė, kuria baudžiamosios teisės srityje sukonkretinamas tarpusavio pripažinimo principas, laikomas valstybių narių teismų bendradarbiavimo kertiniu akmeniu. Tai yra valstybės narės teisminis sprendimas, kad prašomas perduoti asmuo būtų suimtas kitoje valstybėje narėje ir perduotas, siekiant vykdyti baudžiamąjį persekiojimą arba laisvės atėmimo bausmę, arba sprendimą dėl įkalinimo. Sprendimai dėl Europos arešto orderio vykdymo turi būti pakankamai kontroliuojami nacionaliniu lygmeniu ir kartais iškyla sunkumų dėl išaiškinimo, taigi kreipiamasi į Teisingumo Teismą, kad šis pašalintų šiuos sunkumus.

.....

Byloje dėl **Europos arešto orderio, kurį Jungtinė Karalystė išdavė prieš išstodama iš Europos Sąjungos, vykdymo Airijoje** Teisingumo Teismas nusprendė, kad Susitarimo dėl išstojimo nuostatos dėl Europos arešto orderio sistemos taikymo Jungtinei Karalystei ir dėl Europos Sąjungos ir šios trečiosios valstybės prekybos ir bendradarbiavimo susitarime numatytos naujos perdavimo tvarkos yra privalomos Airijai. Šių nuostatų įtraukimas į šiuos susitarimus nėra priežastis nurodyti papildomą teisinį pagrindą jiems sudaryti, susijusį su laisvės, saugumo ir teisingumo erdve, taigi pagal šias nuostatas nereikalaujama, kad Airijai būtų suteikta galimybė pasirinkti, ar šios nuostatos jai bus privalomos.

➔ 2021 m. lapkričio 16 d. Sprendimas
Governor of Cloverhill Prison ir kt.(C-479/21 PPU)

B | Svarbiausi teisminę veiklą apibūdinantys skaičiai

Teisingumo Teismas

Į Teisingumo Teismą iš esmės gali būti kreipiamasi:

- pateikiant **prašymą priimti prejudicinį sprendimą**, kai nacionaliniam teismui kyla abejonų dėl Sąjungos institucijos priimto teisės akto aiškinimo ar galiojimo. Tuomet nacionalinis teismas sustabdo bylos nagrinėjimą ir kreipiasi į Teisingumo Teismą, o šis priima sprendimą dėl to, kaip turi būti aiškinamos atitinkamos nuostatos, arba dėl jų galiojimo. Teisingumo Teismui priėmus sprendimą, kuriame pateikiamas išaiškinimas, nacionalinis teismas gali išspręsti savo nagrinėjamą ginčą. Bylose, kuriose atsakymo reikia labai skubiai (pvz., bylose dėl prieglobsčio, sienų kontrolės, vaikų grobimo ir pan.), numatyta **prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūra (PPU)**;
- pateikiant **apeliacinį skundą** dėl Bendrojo Teismo priimtų sprendimų; tai teisių gynimo priemonė, kuria naudojantis Teisingumo Teismas gali panaikinti Bendrojo Teismo sprendimą;
- pareiškiant **tiesioginį ieškinį**, kuriuo visų pirma:
 - prašoma panaikinti Sąjungos aktą (**ieškinys dėl panaikinimo**) arba
 - siekiama, kad būtų konstatuota, jog valstybė narė neįvykdė įsipareigojimų pagal Sąjungos teisę (**ieškinys dėl įsipareigojimų neįvykdymo**). Jeigu valstybė narė nevykdo teismo sprendimo, kuriuo konstatuota, kad ji neįvykdė įsipareigojimų, gali būti pareiškiamas antras ieškinys, vadinamasis ieškinys dėl „**dvigubo įsipareigojimų neįvykdymo**“; šiuo atveju Teisingumo Teismas gali paskirti piniginę sankciją;
- prašant pateikti **nuomonę** dėl susitarimo, kurį Sąjunga ketina sudaryti su trečiąja valstybe arba tarptautine organizacija, atitikties Sutartims. Tokį prašymą gali pateikti valstybė narė arba Europos Sąjungos institucija (Parlamentas, Taryba ar Komisija).

838

gautos bylos

Pprašymai priimti
prejudicinį
sprendimą:

567

iš jų 9 PPU

Pagrindinės
valstybės narės, iš
kurių gauti prašymai
priimti prejudicinį
sprendimą:

Vokietija:	106
Bulgarija:	58
Italija:	46
Rumunija:	38
Austrija:	37

Tiesioginiai ieškiniai:

29

iš jų

22

ieškiniai dėl įsipareigojimų
neįvykdymo ir

1

ieškinys dėl „dvigubo
įsipareigojimų
neįvykdymo“

232

apeliaciniai skundai
dėl Bendrojo Teismo
sprendimų

12

nemokamos
teisinės pagalbos
prašymų

Bylos šalis, kuri negali
sumokėti su procesu
susijusių išlaidų, gali
prašyti suteikti nemokamą
teisinę pagalbą.

772

išnagrinėtos bylos

prašymai priimti
prejudicinį
sprendimą

547

iš jų 9 PPU

30

tiesioginių ieškinių

(konstatuoti įsipareigojimų
neįvykdymo atvejai)

183

apeliaciniai skundai
dėl Bendrojo Teismo
sprendimų

iš jų

23

skundų atveju panaikintas
Bendrojo Teismo priimtas
sprendimas

1

prašymas pateikti
nuomonę

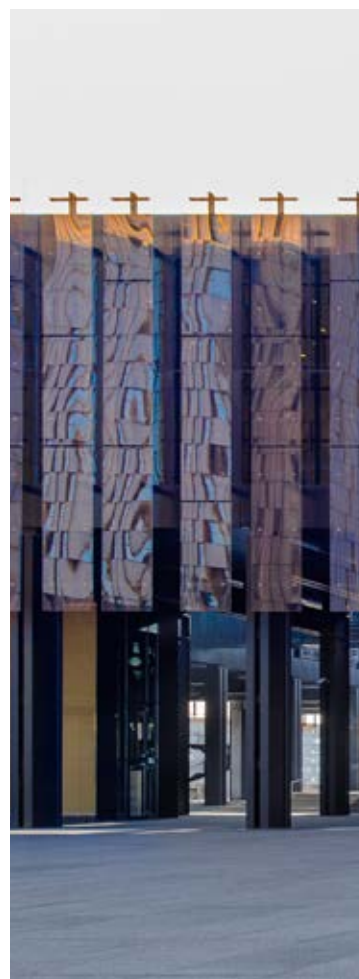
Vidutinė proceso
trukmė:

16,6

 mėnesio

Prejudicinio sprendimo
priėmimo skubos
tvarka procedūros
trukmė

3,7

 mėnesio

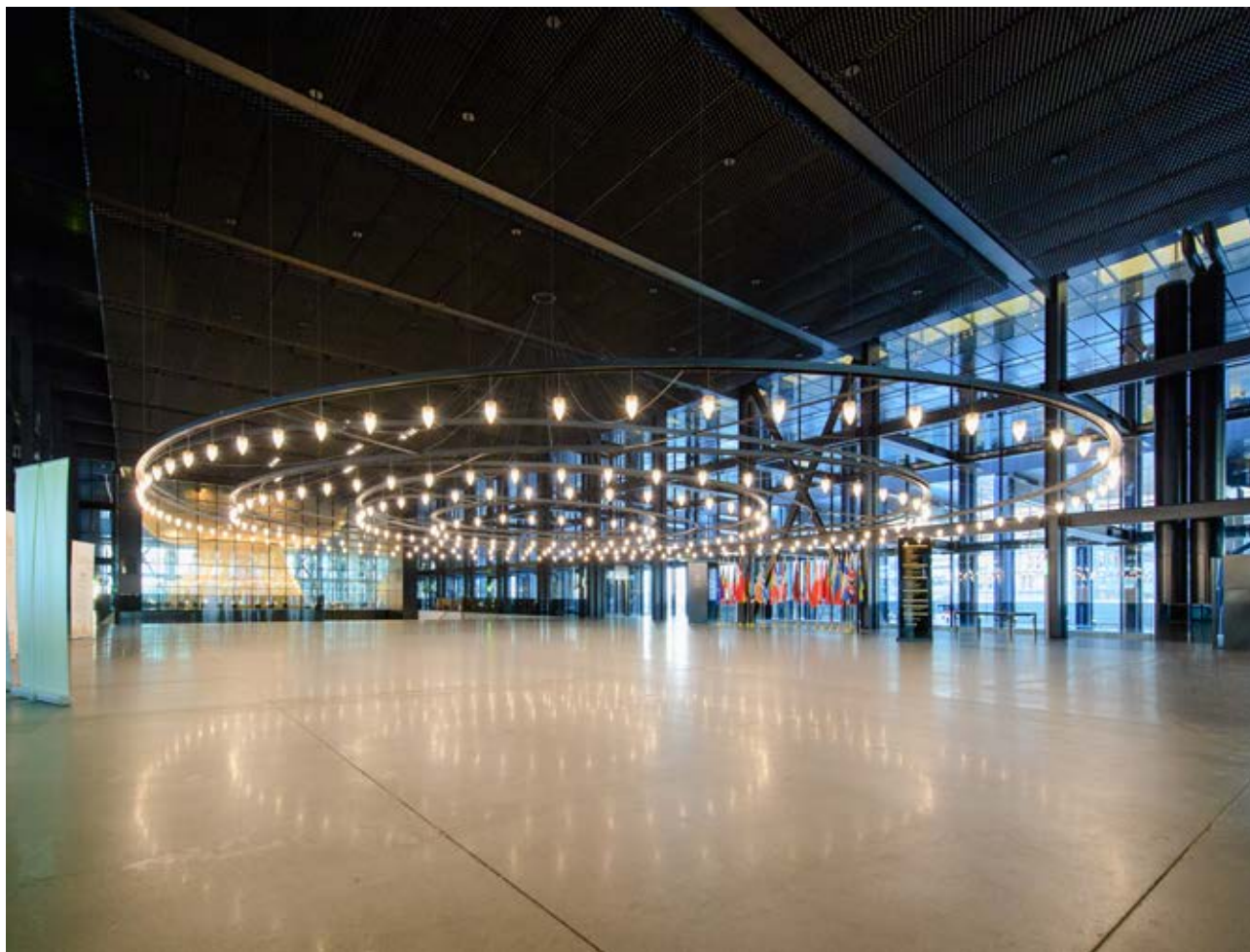

1 113

Nagrinėjamos
bylos
(2021 m. gruodžio 31 d.)

Pagrindinės nagrinėtos sritys:

Aplinka	45
Intelektinė ir pramoninė nuosavybė	49
Judėjimo bei įsisteigimo laisvės ir vidaus rinka	77
Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė	136
Mokesčiai	80
Muitų sąjunga	17
Socialinė teisė	64
Transportas	61
Valstybės pagalba ir konkurencija	115
Vartotojų apsauga	63
Žemės ūkis	24

Teisingumo

Teismo nariai

Teisingumo Teismą sudaro 27 teisėjai ir 11 generalinių advokatų. Teisėjai ir generaliniai advokatai yra skiriami valstybių narių vyriausybės bendru sutarimu pasikonsultavus su komitetu, įgaliotu pateikti nuomonę dėl siūlomų eiti šias pareigas kandidatų tinkamumo. Jų kadencija yra šešeri metai ir gali būti atnaujinta. Teisėjai ir generaliniai advokatai parenkami iš asmenų, kurių nepriklausomumas nekelia abejonių ir kurie tenkina atitinkamos jų šalies reikalavimus, keliamus aukščiausios teisėjo pareigoms, arba yra pripažintos kompetencijos teisės specialistai.

K. Lenaerts
pirmininkas

L. Bay Larsen
pirmininko
pavaduotojas

A. Arabadjiev
pirmosios kolegijos
pirmininkas

A. Prechal
antrosios kolegijos
pirmininkė

K. Jürimäe
trečiosios kolegijos
pirmininkė

C. Lycourgos
ketvirtosios kolegijos
pirmininkas

E. Regan
penktosios kolegijos
pirmininkas

M. Szpunar
pirmasis generalinis
advokatas

S. Rodin
devintosios kolegijos
pirmininkas

I. Jarukaitis
dešimtosios kolegijos
pirmininkas

N. Jääskinen
aštuntosios kolegijos
pirmininkas

I. Ziemele
šeštosios kolegijos
pirmininkė

J. Passer
septintosios kolegijos
pirmininkas

J. Kokott
generalinė advokatė

M. Ilešič
teisėjas

J.-C. Bonichot
teisėjas

T. von Danwitz
teisėjas

M. Safjan
teisėjas

F. Biltgen
teisėjas

**M. Campos
Sánchez-
Bordona**
generalinis advokatas

P. G. Xuereb
teisējas

**N. J. Cardoso
da Silva Piçarra**
teisējas

L. S. Rossi
teisēja

G. Pitruzzella
generalinis advokatas

P. Pikamäe
generalinis advokatas

A. Kumin
teisējas

N. Wahl
teisējas

**J. Richard
de la Tour**
generalinis advokatas

A. Rantos
generalinis advokatas

D. Gratsias
teisējas

**M. L. Arastey
Sahún**
teisēja

A. M. Collins
generalinis advokatas

M. Gavalec
teisējas

N. Emiliou
generalinis advokatas

Z. Csehi
teisējas

**O. Spineanu-
Matei**
teisēja

T. Čápetá
generalinė advokatė

L. Medina
generalinė advokatė

A. Calot Escobar
kancleris

Teisingumo Teismo sudėtis

(Vyresniškumo tvarka 2021 m. gruodžio 31 d.)

Pirmoje eilėje iš kairės į dešinę:

Pirmasis generalinis advokatas M. Szpunar, kolegijos pirmininkas C. Lycourgos, kolegijos pirmininkė A. Prechal, pirmininko pavaduotojas L. Bay Larsen, pirmininkas K. Lenaerts, kolegijos pirmininkas A. Arabadjiev, kolegijos pirmininkė K. Jürimäe, kolegijų pirmininkai E. Regan ir S. Rodin

Antroje eilėje iš kairės į dešinę:

Teisėjai T. von Danwitz ir M. Ilešič, kolegijų pirmininkai J. Passer, N. Jääskinen ir I. Jarukaitis, kolegijos pirmininkė I. Ziemele, generalinė advokatė J. Kokott, teisėjas J.-C. Bonichot

Trečioje eilėje iš kairės į dešinę:

Generalinis advokatas P. Pikamäe, teisėja L. S. Rossi, teisėjai P. G. Xuereb, F. Biltgen ir M. Safjan, generalinis advokatas M. Campos Sánchez-Bordona, teisėjas N. J. Piçarra, generalinis advokatas G. Pitruzzella

Ketvirtoje eilėje iš kairės į dešinę:

Teisėja M. L. Arastey Sahún, generalinis advokatas A. Rantos, teisėjai N. Wahl ir A. Kumin, generalinis advokatas J. Richard de la Tour, teisėjas D. Gratsias, generalinis advokatas A. M. Collins

Penktoje eilėje iš kairės į dešinę:

Generalinė advokatė L. Medina, teisėja O. Spineanu-Matei, generalinis advokatas N. Emiliou, teisėjai M. Gavalec ir Z. Csehi, generalinė advokatė T. Čapeta, kancleris A. Calot Escobar

Bendrasis Teismas

Bendrasis Teismas pirmąją instanciją nagrinėja **fizinių arba juridinių asmenų (įmonių, asociacijų ir kt.) ir valstybių narių** pareikštus tiesioginius ieškinius dėl Europos Sąjungos institucijų, įstaigų ar organų aktų ir tiesioginius ieškinius dėl institucijų ar jų tarnautojų padarytos žalos atlyginimo. Didelė dalis jo nagrinėjamų ginčų yra ekonominio pobūdžio: intelektinės nuosavybės (Europos Sąjungos prekių ženklai ir pramoninis dizainas), konkurencijos, valstybės pagalbos ir bankų bei finansinės priežiūros srityse.

Bendrasis Teismas taip pat turi jurisdikciją viešosios tarnybos srityje spręsti Europos Sąjungos ir jos tarnautojų ginčus.

Dėl Bendrojo Teismo sprendimų Teisingumo Teisme galima pateikti apeliacinį skundą; jis pateikiamas tik dėl teisės klausimų. Bylose, kuriose jau atlikta dviguba kontrolė (iš pradžių nepriklausomos apeliacinės tarybos, vėliau – Bendrojo Teismo), Teisingumo Teismas priima apeliacinį skundą tik jeigu jame keliamas Sąjungos teisės vienovei, darnai ar raidai svarbus klausimas.

882
gautos bylos

785
tiesioginiai ieškiniai
iš jų

80
valstybės pagalbos ir
konkurencijos srityje
(įskaitant **4** valstybių narių
pareikštus ieškinius)

308
Intelektinės ir pramoninės
nuosavybės srityje

81
ES viešosios tarnybos
srityje

316
kitų tiesioginių ieškinių
(įskaitant **11** valstybių
narių pareikštų ieškinių)

70
nemokamos
teisinės pagalbos
prašymų

Bylos šalis, kuri negali
sumokėti su procesu
susijusių išlaidų, gali
prašyti suteikti nemokamą
teisinę pagalbą.

951

išnagrinėta
byla

836

tiesioginiai ieškiniai

iš jų

81

valstybės pagalbos ir
konkurencijos srityje

307

intelektinės ir pramoninės
nuosavybės srityje

128

ES viešosios tarnybos
srityje

320

kiti tiesioginiai
ieškiniai

Vidutinė proceso
trukmė:

17,3 mėnesio

29 %

Sprendimų, dėl kurių pateiktas
apeliacinis skundas Teisingumo
Teisme, procentinė dalis

1 428

nagrinėjamos
bylos
(2021 m. gruodžio 31 d.)

Pagrindinės nagrinėtos sritys

Aplinka	16
Ekonominė ir pinigų politika	179
ES pareigūnų tarnybos nuostatai	133
Galimybė susipažinti su dokumentais	44
Intelektinė ir pramoninė nuosavybė	320
Konkurencija	96
Ribojamosios priemonės	51
Valstybės pagalba	273
Viešieji pirkimai	25
Žemės ūkis	23

Bendrojo

Teismo nariai

Nuo 2019 m. rugsėjo 1 d. Europos Sąjungos Bendrąjį Teismą sudaro po du teisėjus iš kiekvienos valstybės narės. Teisėjai skiriami bendru valstybių narių sutarimu 6 metų kadencijai ir gali būti perrinkti kitai kadencijai. Teismo pirmininką ir jo pavaduotoją teisėjai renka iš savo tarpo 3 metų kadencijai, jie gali būti perrinkti kitai kadencijai. Jie veikia visiškai nešališkai.

M. van der Woude
pirmininkas

S. Papasavvas
pirmininko
pavaduotojas

H. Kanninen
kolegijos
pirmininkas

V. Tomljenović
kolegijos pirmininkė

S. Gervasoni
kolegijos pirmininkas

D. Spielmann
kolegijos pirmininkas

A. Marcoulli
kolegijos pirmininkė

R. da Silva Passos
kolegijos pirmininkas

J. Senningsen
kolegijos pirmininkas

M. J. Costeira
kolegijos pirmininkė

A. Kornezov
kolegijos pirmininkas

G. De Baere
kolegijos pirmininkas

M. Jaeger
teisėjas

S. Frimodt Nielsen
teisėjas

J. Schwarcz
teisėjas

M. Kancheva
teisėja

E. Buttigieg
teisėjas

V. Kreuschitz
teisėjas

L. Madise
teisėjas

C. Iliopoulos
teisėjas

V. Valančius
teisėjas

N. Półtorak
teisiša

F. Schalin
teisišas

I. Reine
teisiša

R. Barents
teisišas

P. Nihoul
teisišas

U. Öberg
teisišas

**K. Kowalik-
Bańczyk**
teisiša

C. Mac Eochaidh
teisišas

R. Frendo
teisiša

T. Pynnä
teisiša

L. Truchot
teisišas

J. Laitenberger
teisišas

R. Mastroianni
teisišas

**J. Martín y Pérez
de Nanclares**
teisišas

O. Porchia
teisiša

G. Hesse
teisišas

**M. Sampol
Pucurull**
teisišas

M. Stancu
teisiša

**P. Škvařilová-
Pelzl**
teisiša

I. Nõmm
teisējas

G. Steinfatt
teisēja

R. Norkus
teisējas

T. Perišin
teisēja

D. Petrlík
teisējas

M. Brkan
teisēja

P. Zilgalvis
teisējas

K. A. Kecsmár
teisējas

I. Gâlea
teisējas

E. Coulon
kancleris

3

**Palydėti instituciją
į naują jos istorijos etapą**

A | Kanclerio įžanga

Teisingumo Teismo pirmininkui pavaldus kancleris, institucijos generalinis sekretorius, vadovauja administracijos tarnyboms.

L'2021 m. institucijos tarnyboms buvo 2020 m. įdiegtų naujų metodų įtvirtinimo metai, siekiant užtikrinti tinkamo teisingumo vykdymo Europoje tęstinumą ir kokybę, nes tebesitęsė pandemijos krizė, pareikalavusi prisitaikymo tiek instituciniu, tiek individualiu lygiu. Tarp šių pasiekimų visų pirma paminėtini sprendimų priėmimo skaitmenizacija ir supaprastinimas, didesnės atsakomybės darbuotojams suteikimas ir naujos darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros sukūrimas. Taigi puikūs Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo rezultatai, taip pat Europos ombudsmenos skirtas Gero administravimo apdovanojimas, kurį Teisingumo Teismas gavo inovacijų ir transformacijos kategorijoje už projektą „Nuotoliniai teismo posėdžiai“, yra pripažinimas ir motyvacijos šaltinis visoms tarnyboms toliau eiti šiuo keliu.

2021 m. taip pat buvo proga išplėsti ir paspartinti tarnybų veiklos pertvarką, pradėjus įgyvendinti kelis struktūrinius projektus ateičiai.

Pirma, **siekiami didesnės pagalbos teismams**, kurių darbo krūvis, ypač Teisingumo Teismo, pasiekė neregėtą lygį. Vykdomi projektai, kuriais siekiama sukurti teismų informacines sistemas, skirtas tyrimams ir pagalbai rengiant tekstus, ir padidinti tiesioginę pagalbą teismų narių kabinetams, vykdančioms teisminę veiklą. Taip pat svarstomos įvairios priemonės, visų pirma techninės, leidžiančios greičiau susipažinti su procesiniais dokumentais.

Institucija galės pasinaudoti skaitmeninių priemonių teikiama galimybėmis. Pavyzdžių netrūksta: dokumentų srauto ir sprendimų priėmimo tiek administraciniu (baigtas dokumentų valdymo projektas HAN), tiek teisiniu lygmeniu (integruotos teismo bylų valdymo sistemos (SIGA) projektas, dėl kurio glaudžiai bendradarbiauja visos tarnybos, teismų kanceliarijos ir narių kabinetai) skaitmenizacija. Šie du projektai atveria daug galimybių supaprastinti procesus, atlikti teismo procesų stebėseną, imtis tyrimų ir teikti pagalbą nagrinėjant bylas. Kartu IT skyriai stebi technologijas ir išbando įvairias pažangias technologines priemones, pavyzdžiui, susijusias su darbo aplinka ir dirbtiniu intelektu.

Antra, Teisingumo Teismas ir toliau **visapusiškai vykdys įsipareigojimą taikyti daugiakalbystę, užtikrindamas visų reikiamų kalbų vartojimą ir teisinio vertimo raštu bei vertimo žodžiu paslaugų kokybę. Ši praktinė patirtis yra unikali pasaulyje ir ją reikia saugoti** ir plėtoti naudojantis technologijų raidos galimybėmis, ypač siekiant susidoroti su padidėjusiu darbo krūviu. Sąvoka „daugiakalbystė“ reiškia, kad Teisingumo Teismas gali su kiekvienu teisės subjektu ir kiekvienu piliečiu bendrauti jo gimtąja kalba. Todėl tai yra ne tik Sąjungos teisingumo sistemos prieinamumo ir legitimumo, bet ir visos Sąjungos kultūrinės ir kalbinės įvairovės išsaugojimo klausimas. Tai yra „Daugiakalbystės iniciatyvos“, kurią Teisingumo Teismas vykdo jau kelerius metus, esmė – imamasi įvairių veiksmų ir organizuojami renginiai, pabrėžiantys daugiakalbystės svarbą ir Teisingumo Teismo įsipareigojimą ją puoselėti. Daugiakalbystės sodas, kurį pradėta įrengti šiais metais, bus viena iš nuolatinių ir matomų šios iniciatyvos įgyvendinimo priemonių, kaip ir kiti būsimi projektai.

Trečia, svarbu **dar labiau priartinti Teisingumo Teismą prie piliečių**, padaryti jį prieinamesnį ir žinomesnį. Teisingumo Teismo labiau nei bet kada anksčiau prašoma priimti sprendimus, darančius didelę politinę ir socialinę įtaką valstybėms narėms ir piliečiams: ekonominė ir pinigų politika, teisinė valstybė, prieglobsčio teisė, kova su terorizmu, pagrindinės teisės. Šių sprendimų, kurie dažnai būna kompleksiški, pasekmių mastas reikalauja **komunikacijos ir paaiškinimo**, kad piliečiai galėtų juos suprasti ir įvertinti esminį Sąjungos teismų vaidmenį. Norint sėkmingai pasiekti šį tikslą, svarbūs ir paminėtini du novatoriški projektai.

Šiuo metu vykdomas projektas netrukus turėtų sudaryti galimybę eksperimentiniu būdu užtikrinti **tam tikrų didžiosios kolegijos posėdžių transliavimą internetu**, taip suteikiant posėdžio viešumo principui naują, šiuolaikinę technologines priemones atitinkantį aspektą. Kiekvienas teisės studentas, žurnalistas, nacionalinio teismo teisėjas ar suinteresuotas pilietis, kad ir kur jis gyvena, galės dalyvauti Teisingumo Teismo posėdžiuose neatvykdamas į Liuksemburgą ir pasirinkti bet kurią iš kalbų, į kurias verčiama žodžiu tame posėdyje. Ši priemonė suteiktų galimybę visam pasauliui susipažinti su kasdienėmis teisminės veiklos realijomis.

Be to, **nuotolinių vizitų projektas**, kurio bandomasis etapas 2021 m. buvo vykdomas su kelių Europos šalių vidurinių mokyklų klasiomis, leis pajvairinti lankytojų priėmimo galimybes: dauguma Sąjungos piliečių, kurie negali atvykti į Liuksemburgą, galės apsilankyti Teisingumo Teisme kuo panašesnėmis sąlygomis į tas, kokios siūlomos fiziškai atvykstantiems lankytojams. Dėl šios naujovės išnyksta su geografiniu atstumu susiję suvaržymai ir tam tikros visuomenės dalies įspūdis, kad Teisingumo Teismas yra nepasiekiamas. Dėl naujų technologijų Teisingumo Teismas pagaliau gali virtualiai pasiekti visus valstybių narių piliečius.

Galiausiai, ketvirta, be šių būsimų projektų, bus vykdomas ir **ambicingas darbuotojų valdymas**, kuris yra svarbiausias Teisingumo Teismo vykdomos žmogiškųjų išteklių politikos elementas. Privачios ar valstybinės, nacionalinės ar Europos organizacijos stengiasi reaguoti į naujas aplinkybes, kurioms būdingas nuotolinio darbo plitimas, darbuotojų siekis būti savarankiškesniems ir jaunosios kartos lūkesčiai. Siekdamas sklandžiai įgyvendinti užsibrėžtus projektus, Teisingumo Teismas prisijungia prie šio judėjimo, kad galėtų kaip ir iki šiol pasikliauti atsidavusiais ir talentingais darbuotojais. Tam reikalingas visapusiškas požiūris į žmogiškųjų išteklių valdymą, pradedant įdarbinimo metodais, įgūdžių ugdymu per pirminį ir tęstinį mokymą, darbo stebėjimu ir mentorystę, taip pat karjeros valdymu ir judumo institucijų viduje ir tarp institucijų galimybėmis ir baigiant pasirengimu išeiti į pensiją. Kad ir toliau pasiektų puikių rezultatų, Teisingumo Teismas turi sukurti skatinamąsias ir dinamiškas darbo sąlygas. Tai apima pagrindinį požiūrį, kuriuo nuolat turi vadovautis tarnybų administracijos: į visą institucijos gyvenimą integruoti visus su įvairove ir įtrauktimi susijusius klausimus.

Susitiksimė kitais metais, kai apžvelgsime 2022 m., kuriais Teisingumo Teismas, seniausia Sąjungos institucija, švęs 70-metį!

Alfredo Calot Escobar
Teisingumo Teismo kancleris

EUnited in Riga: išskirtinis vieningos Europos teisminis dialogas

Buvęs Latvijos Konstitucinio Teismo pirmininko patarėjas Inguss Kalniņš

Pirmą kartą Europos Sąjungos istorijoje Sąjungos valstybių narių konstitucinių teismų teisėjai ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo nariai susitiko aptarti bendrą Sąjungos teisės tradicijų ir jų derinimo su valstybių narių konstitucinėmis tradicijomis ir nacionaliniu identitetu aspektą. Konferencija vadinosi „Suvienyta įvairovės: tarp bendrų konstitucinių tradicijų ir nacionalinio identiteto». Ją kartu organizavo Latvijos Respublikos Satversmės tiesa (Latvijos Respublikos Konstitucinis Teismas) ir Teisingumo Teismas, ji vyko 2021 m. rugsėjo 2-3 d. Rygoje (Latvija). Idėją surengti bendrą konferenciją, kurioje būtų užmegztas konstitucinių teismų ir Teisingumo Teismo dialogas, 2019 m. pasiūlė Ineta Ziemele, kuri tuo metu buvo Latvijos Konstitucinio Teismo pirmininkė, ir ją visiškai palaikė Teisingumo Teismo pirmininkas Koen Lenaerts. Prireikė dvejų metų, kol ši idėja buvo įgyvendinta; iš dalies tai lėmė Covid-19 pandemijos sukeltos kliūtys.

Ypatinga konferencijos struktūra ir galimybė pagaliau susitikti asmeniškai buvo labai maloni ir suteikė renginiui dinamizmo, dėl to jis buvo sėkmingas tiek organizaciniu, tiek dalykiniu aspektu. Visi dalyvavę teismų atstovai aktyviai dalyvavo atvirose ir nuoširdžiose diskusijose, per kurias buvo išsakyta puikių pastabų ir išvadų, vėliau paskelbtų rinkinyje.

Jau vien tai, kad pavyko pasiekti bendrą sutarimą dėl būtinybės pradėti tokį dialogą ir tęsti jį ateityje, yra savaime labai svarbu.

Renginį plačiai nušvietė nacionalinė ir tarptautinė žiniasklaida bei socialinė žiniasklaida (#RigaJusticeConference). Be to, siekdamas pabrėžti dialogo svarbą, Latvijos Konstitucinis Teismas pristatė pirmąjį savo tinklalaidės Tversme epizodą, kurio garbės svečias buvo Teisingumo Teismo pirmininkas Koen Lenaerts,

Teisėjų forumas – unikali galimybė susitikti ir diskutuoti

Aragono aukštesniojo teisingumo teismo Socialinių bylų kolegijos pirmininkė María José Hernández Vitoria

Džiaugiuosi turėdama galimybę pasidalyti savo įspūdžiais iš 2021 m. lapkričio 20-22 d. Liuksemburge vykusio Europos teisėjų forumo. Forumo programoje buvo numatytos darbo grupės labai skirtingomis temomis, todėl kalbėsiu apie seminarus, kuriuose dalyvavau pati.

Kai kurie pranešimus skaičiusių teisėjų iškelti ir dalyvių aptarti klausimai yra labai įdomūs indėlis vykdančią teisminę veiklą. Konkrečiai norėčiau paminėti svarstymus dėl teisės į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 47 straipsnio vaidmens ir jo aprėpties pirmiausia teisės į veiksmingą teisminę gynybą ir teisės į tai, kad byla nagrinėtų nešališkas teismas, aspektais. Forume buvo išsamiai apžvelgta Teisingumo Teismo jurisprudencijos dėl šios normos raida ir teisinis pagrindas, kuriuo jis rėmėsi savo naujausioje jurisprudencijoje nuo 2018 m. (žr. bylą C 64/16, *Associação Sindical dos Juizes Portugueses*). Šiuose sprendimuose įvairios Europos Sąjungos sutarties (ESS) normos derinamos su Chartijos 47 straipsniu: vienoje iš jų numatyta, kad „Valstybės narės numato teisių gynimo priemones, būtinas užtikrinant veiksmingą teisminę apsaugą Sąjungos teisei priklausančiose srityse“ (ESS 19 straipsnio 1 dalis), kitoje įtvirtintos Sąjungos vertybės, tarp kurių yra teisinė valstybė (2 straipsnis), valstybių narių lojalus bendradarbiavimo principas (4 straipsnio 3 dalis), taip pat atsižvelgiama į Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas (6 ir 13 straipsnius). Visi mes, Europos magistratai, teisėjai, dalyvaujantys kuriant Sąjungos teisę, galėjome pasisemti naudingos patirties taikant Chartijos 47 straipsnio nuostatas nacionaliniu lygmeniu.

Kitas 2021 m. forume išsamiai aptartas klausimas – teismų nepriklausomumo sąvoka; šis klausimas susijęs ne tik su kiekvienos Sąjungos valstybės narės teismų sistema, bet ir su kiekvienu šių valstybių teisminės valdžios nariu. Buvo priminta, kad nepakanka, jog teisminė institucija būtų įsteigta pagal įstatymą, bet taip pat turi būti užtikrinta, kad ji neturi jokių institucinių ar funkcinių ryšių su valdžia, kurią turi prižiūrėti. Kaip pavyzdį nagrinėjome su Europos arešto orderiu susijusį atvejį: Teisingumo Teismas nustatė, kad valstybių narių tarpusavio pripažinimo ir tarpusavio pasitikėjimo principai gali būti ribojami išimtinėmis aplinkybėmis, o tai reiškia, kad pirmiausia reikia išsiaiškinti, ar valstybėje, reikalaujančioje iš kitos valstybės perduoti asmenį, yra teismų sistemos trūkumų, susijusių su teismų nepriklausomumo principu. Ši diskusija buvo labai naudinga, nes labai praktiška – ji padės nacionalinių teismų teisėjams apsispręsti kilus abejonėms, o jų vis dažniau kyla priimant sprendimus.

Su kolegomis taip pat aptarėme mūsų profesijos sąlygas, pabrėždami ne tik nešališkumo pareigą, bet ir teisę būti apsaugotiems nuo išorinio spaudimo. Aptarėme keliose valstybėse narėse priimtas įvairias teisės normas, darančias poveikį teisėjų karjerai, pavyzdžiui, reglamentuojančias drausmines procedūras ar teisėjų atsakomybę, ir neatitinkančias Sąjungos teisės principų.

Galiausiai per 2021 m. forumą turėjome galimybę dalyvauti didžiosios kolegijos posėdyje byloje kaip tik dėl valstybės narės priimtų teisės normų, reglamentuojančių teisėjams taikomą drausminę procedūrą, atitikties Sąjungos teisei. Visiems 2021 m. forumo dalyviams šis praktinis užsiėmimas Sąjungos teisės srityje leido susipažinti su Sąjungos teisingumo sistemos veikimu, ypač dėl klausimų, kuriuos šalių atstovams uždavė didžiosios kolegijos nariai. Jų klausimai atskleidė teisinio mąstymo procesą, kurio reikia laikytis sprendžiant tokio sudėtingo pobūdžio problemą.

Man dalyvavimas 2021 m. forume buvo labai naudingas. Jame įgytos žinios padeda man aiškintis įvairias teises sąvokas, kurios labai praverčia kasdieniame darbe, kur stebiu, kaip Teisingumo Teismo indėlis tampa vis svarbesnis. Po 2021 m. forumo išvykau labai patenkinta, kad esu Europos Sąjungos, kuri mums suteikia teises taisykles, leidžiančias taikiai sugyventi skirtingiems žmonėms ir šalims, narė ir kad galėjau užmegzti ryšį su jos teismine institucija, kuri, aiškindama ir taikydama teisę, padeda mums kurti Sąjungos pilietybės idėją.

Dėl sklandžios organizacijos 2021 m. forumas buvo puiki galimybė teisingumo srities specialistams susitikti ir diskutuoti, per šį renginį galėjau stebėti glaudų dalyvių ir institucijos narių, kurie aktyviai prisidėjo prie šio renginio sėkmės, bendravimą.

Ryšiai su visuomene

2021 m. toliau tęsėsi dialogas su teisės specialistais ir plačiąja visuomene. Nors tradiciniai kanalai išliko, šis dialogas tapo intensyvesnis virtualioje aplinkoje, visų pirma naudojantis vaizdo konferencija ir socialiniais tinklais.

131

teismo posėdžiai
naudojant vaizdo
konferenciją

Dėl 2020 ir 2021 m. buvusios sveikatos krizės, sukėlusios Europos Sąjungos piliečiams sunkumų, ypač susijusių su kelionėmis, Teisingumo Teismas sustiprino ryšių su visuomene veiklą. Taigi krizė buvo lemiamas veiksnys, sąlygojęs naujų komunikacijos formų diegimą ir paspartinęs prieš pandemiją pradėtų projektų įgyvendinimą. Teisingumo Teismas vykdo atvirumo piliečiams politiką, kad jie geriau žinotų savo teises, susipažindami su abiejų institucijos teismų jurisprudencija. Ši politika vykdyta intensyviau, tiek naudojant tradicines komunikacijos priemones, tiek pateikiant naujus pasiūlymus visuomenei.

2020 m. atsiradę nuotoliniai posėdžiai, kuriais siekiama užtikrinti teisingumo vykdymo Europoje tęstinumą, yra naujovė, už kurią 2021 m. institucija gavo Europos ombudsmenės skiriamą Gero administravimo apdovanojimą už puikius rezultatus inovacijų ar transformacijos srityje. 2021 m. **vaizdo konferencija buvo naudojama 131** Bendrojo Teismo ir Teisingumo Teismo **posėdyje**. Šie nuotoliniai posėdžiai suteikė galimybę artimoje ateityje transliuoti teismo posėdžius.

Pranešimų spaudai, skirtų realiuoju laiku informuoti žurnalistus ir specialistus apie Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo sprendimus, kai tik jie paskelbiami, kad visuomenė apie juos sužinotų, skaičius 2021 m. gerokai išaugo. 2021 m. paskelbtas **231 pranešimas spaudai; skaičiuojant visas kalbines versijas, paskelbtas interneto svetainėje ir išsiųstas suinteresuotiems asmenims, iš viso paskelbti 3 206 pranešimai spaudai.**

231

pranešimai
spaudai

3 206

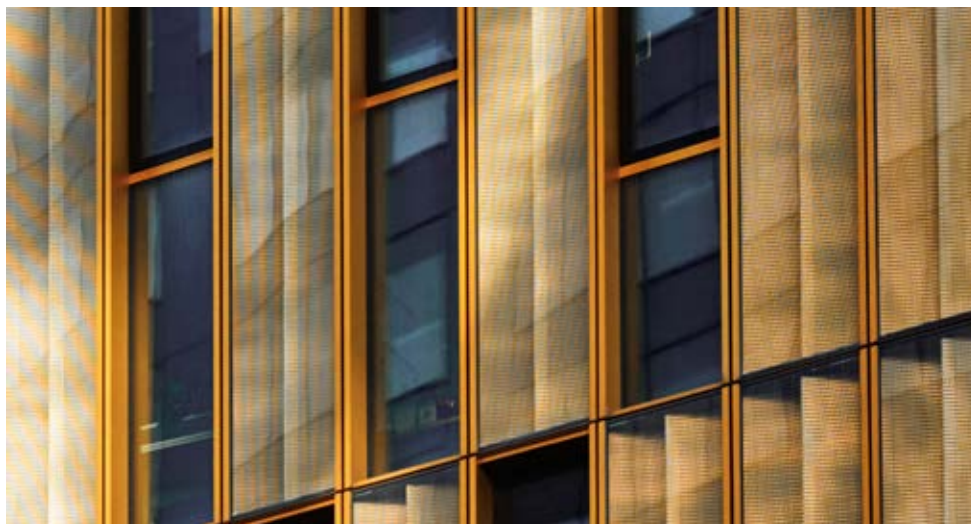
kalbinės
versijos Curia
internetu
svetainėje

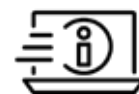
Komunikacijos direktorato atstovai spaudai įdėjo daug pastangų ir pasitelkė įgūdžius aiškindami teismo sprendimus, nutartis ir išvadas, taip pat nagrinėjamas bylas, kartu bendraudami su daug valstybių narių žurnalistų, kad suteiktų jiems informacijos iš pirmų lūpų, informuotų apie svarbias bylas ir paaiškintų, kaip teismai išsprendė bylose iškeltus teisinius klausimus. Teisingumo Teismo atstovai spaudai išplatino **601 naujienlaiškį**, daugiausia žurnalistams, bet taip pat ir teisininkams, ir išsiuntė **630 „greitųjų pranešimų“** apie bylas, dėl kurių nebuvo skelbta pranešimų spaudai. Be to, kaip prašymai suteikti konkrečią informaciją apie institucijos veiklą arba apie bylas 2021 m. buvo gauti ir atsakyti **12 538 elektroniniai laiškai** ir **7 182 telefono skambučiai** (kiekvieno prašytojo kalba), taip pat pagal taikytinus teisės aktus Teisingumo Teismas **110 kartų suteikė galimybę susipažinti su savo administraciniais dokumentais ir savo istoriniais archyvais**.

Pradėjusi 2013 m., institucija ir toliau naudoja socialiniu tinklu *Twitter*, kad informuotų plačiąją visuomenę per dvi savo paskyras (viena prancūzų kalba, o kita – anglų kalba), kurios iš viso turi **127 700 sekėjų**. Buvo paskelbtos **962 žinutės**, daugiausia apie svarbiausius Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo priimtus sprendimus ir reikšmingus institucijos gyvenimo įvykius. Institucija taip pat dalyvauja profesinėje platformoje *LinkedIn*, ten ji savo **132 000 sekėjų** paskelbė **365 pranešimus**.

Teisininkai gali susipažinti su [Teminiais biuleteniais](#) ir [Mėnesiniais jurisprudencijos biuleteniais](#), kuriuose pateikiamas Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo sprendimų ir nutarčių, kuriuose nagrinėjami teisės klausimai nusipelno ypatingo dėmesio, santraukų rinkinys. Šie Tyrimų ir dokumentacijos direktorato parengti dokumentai leidžia teisininkams susipažinti su bendrai arba konkrečioje Europos Sąjungos teisės srityje aktualia jurisprudencija.

601
naujienlaiškiai

630
greitieji
pranešimai

7 182
telefono
skambučiai

962
žinutės Twitter
tinkle

Teisingumo Teismas išbandė ir naudojo veiksmingiausias technologines priemones, kad pasiektų kuo platesnę auditoriją. Sąjungos teisminė institucija ėmėsi daugiau visuomenei skirtų iniciatyvų: paskelbė Metinio pranešimo dalį „[Metų apžvalga](#)“ [html formatu](#), Bibliotekos direktoratas suteikė **naujų priemonių naudotis bibliotekos paslaugomis**, rengti **nuotoliniai vizitai Teisingumo Teisme** vyresniųjų klasių mokinių grupėms.

1 843

lankytojai
Teisingumo
Teismo
pastatuose

Vizitų organizavimas yra svarbi Teisingumo Teismo veikla, įgyvendinant jo atvirumo politiką ir skleidžiant žinias ne tik teisės profesionalams ir teisės studentams, bet ir Sąjungos piliečiams. Nors 2021 m. su sveikatos krize susijusios sąlygos buvo ne tokios griežtos kaip 2020 m., vis dėlto buvo ribojami apsilankymai ir lankytojų priėmimas. Tačiau Teisingumo Teismas pagal galimybes vėl atvėrė duris ir jo pastatuose apsilankė **1 843 lankytojai**. Pagal įprastą fizinių apsilankymų modelį sukurti nuotoliniai vizitai buvo toliau plėtojami – surengtos **87 virtualių vizitų programos**, kuriose dalyvavo **3 210 asmenų**.

4

Institucija,
kuriai rūpi aplinka

Teisingumo Teismas jau kelerius metus įgyvendina plataus užmojo aplinkosaugos politiką, kurios tikslas – atitikti aukščiausius tvarios plėtros ir aplinkos apsaugos standartus.

Kaip ir kasmet, institucija atsižvelgia į naujausių turimų rodiklių, t. y. į 2020 m. rodiklių pokyčius.

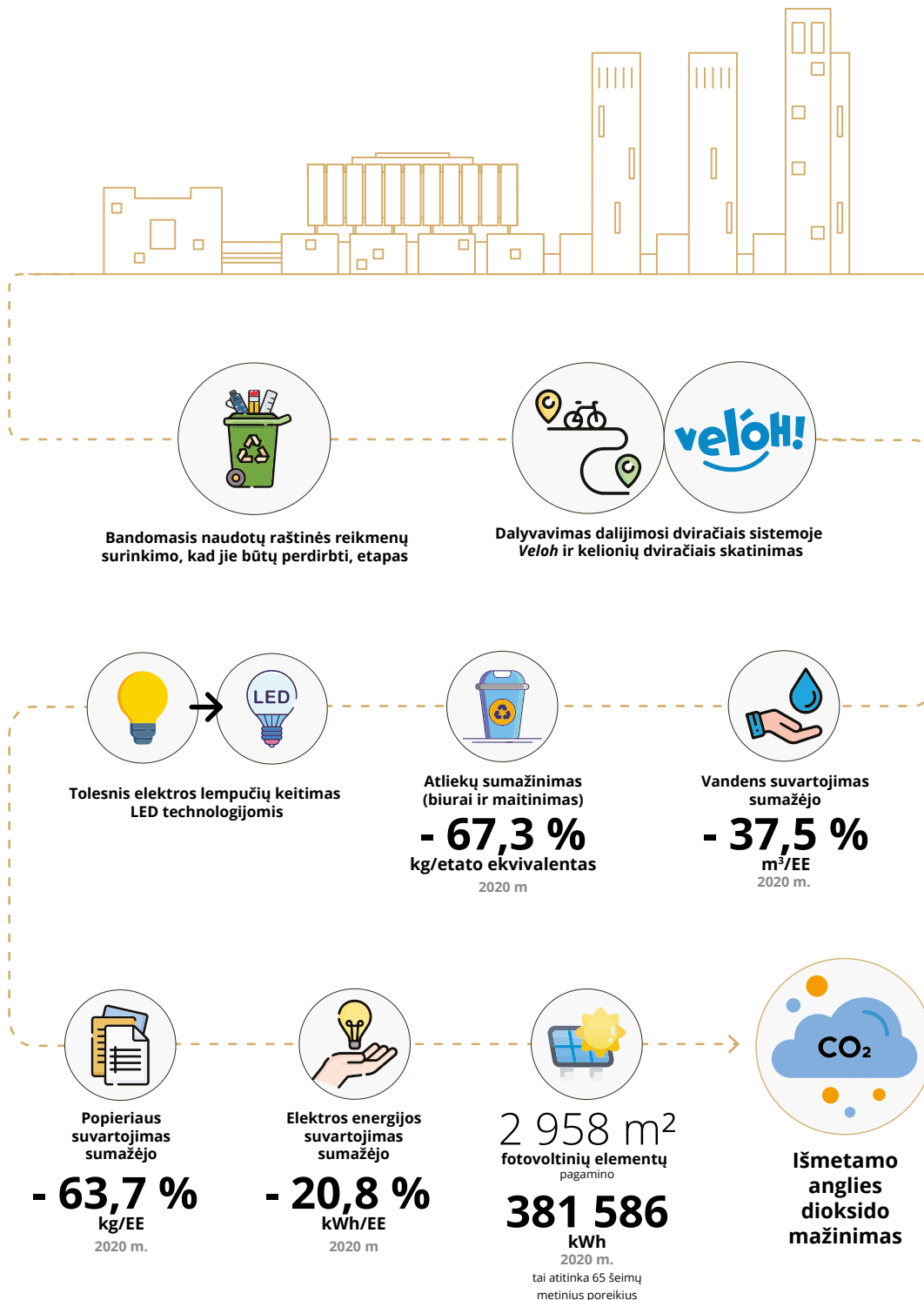
Institucija, įgyvendindama statybų projektus ir užtikrindama kasdienį jai suteiktų priemonių valdymą, nuolat rūpinasi aplinkos apsauga; tai liudija nuo 2016 m. turimas **EMAS** (*Eco-Management and Audit Scheme*) **registracijos sertifikatas**. ES reglamentu numatytas **EMAS registracijos sertifikatas**, suteikiamas organizacijoms, atitinkančioms griežtus reikalavimus dėl jų aplinkos politikos ir pastangų saugoti aplinką bei užtikrinti tvarų vystymąsi, yra rimtas Teisingumo Teismo įsipareigojimų ekologijos srityje ir pasiekto aukšto aplinkosauginio veiksmingumo pripažinimas.

Metinėje aplinkosaugos ataskaitoje Teisingumo Teismas išsamiai aprašo savo aplinkosauginio veiksmingumo rezultatus ir pristato vykdomus bei būsimus ekologinius institucijos projektus. Pavyzdžiui, pasitelkdamas **internetinio mokymo modulį** Teisingumo Teismas kviečia visus naujus darbuotojus pasidomėti savo kasdienio darbo aplinkosauginiais aspektais ir kartu siūlo išsiugdyti teisingus kompiuterinės ir biuro įrangos naudojimo, elektros energijos ir vandens naudojimo, atliekų tvarkymo ir kelionių įpročius.

Viena iš naujausių konkrečių priemonių – nuo 2020 m. lapkričio mėn. Teisingumo Teismas visiškai atsisakė vienkartinių plastikinių butelių posėdžių, pasitarimų ir susirinkimų salėse.

Taikomoji **programa e-Curia** (žr. p. 30), skirta šalims atstovaujančių asmenų ir Sąjungos teismų keitimuisi teisiniais dokumentais, taip pat turi teigiamą poveikį aplinkai. Pavyzdžiui, jeigu visi Teisingumo Teismui ir Bendrajam Teismui per e-Curia 2021 m. pateiktų procesinių dokumentų puslapiai (daugiau kaip 1 mln. puslapių) būtų pateikti popierine forma kartu su jų kopijų rinkiniais, tai būtų sudarę daugybę tonų popieriaus, kurį, maža to, būtų reikėję fiziškai atgabenti į Liuksemburgą.

Etato ekvivalentas (EE) – tai yra matavimo vienetas, kuriuo išreiškiamas darbo laikas neatsižvelgiant į kiekvieno darbuotojo per savaitę išdirbtų darbo valandų skirtumus, atsirandančius dėl skirtingo darbo režimo.

Vandens, atliekų, popieriaus ir elektros energijos **aplinkosauginiai rodikliai** atitinka 2020 m. rodiklius. Pokyčiai nurodyti lyginant su referenciniais 2015 m.

Atliekų kiekis ir išteklių suvartojimas labai sumažėjo 2020 m. išskirtinai dėl **sveikatos krizės**.

5

Žvilgsnis
į ateitį

2022 m. Teisingumo Teismui bus jubiliejiniai metai.

1952 m. įsteigtas kaip Europos anglų ir plieno bendrijos (EAPB) Teisingumo Teismas, 2022 m. Teisingumo Teismas švenčia savo 70-metį.

Šis jubiliejus kviečia ne tik retrospektyviai apžvelgti bendros 27 Europos Sąjungos valstybių narių teisminės institucijos sukūrimą ir raidą, bet ir suvokti vertybes, kuriomis grindžiamos jos užduotys.

Institucija imasi naujų projektų, savo iniciatyvose pagrindinį dėmesį skiria piliečiams ir stiprina savo matomumą valstybėse narėse.

Tarp planuojamų šventinių renginių – retrospektyvinė kampanija, jau pradėta Twitter tinkle ir randama pagal žymą #CJEUin70days, kurioje chronologiškai pristatomi svarbiausi pastarųjų 70 metų įvykiai ir pagrindiniai institucijos priimti sprendimai. Taip pat kuriamas filmas apie Teisingumo Teismo istoriją ir jo vaidmenį Europos integracijos procese. Pirmą kartą filmas bus parodytas specialiame teisėjų forume tema „Teisingumas arčiau piliečių“, kuriame dalyvaus visi valstybių narių aukščiausiųjų ir konstitucinių teismų pirmininkai, ir bus demonstruojamas visuomenei.

Institucijos 70 metų sukaktis bus paminėta per visus metus Teisingumo Teismo organizuojamuose renginiuose. Jubiliejus bus proga geriau informuoti visuomenę apie Teisingumo Teismo veiklą ir jo poveikį Sąjungos piliečių gyvenimui.

Institucija, teisėjai, generaliniai advokatai ir visi darbuotojai kasdien dirba, kad būtų apsaugoti pagrindiniai principai, kurių turi laikytis valstybės ir kurie garantuojami kiekvienam piliečiui, priimdami sprendimus, su kuriais galima susipažinti visomis kalbomis.

Teisinės valstybės, taip pat pagrindinių teisių, lyčių lygybės, darbuotojų, aplinkos ir vartotojų apsauga yra Teisingumo Teismo veiklos branduolys nuo pat pirmųjų jo narių darbo pradžios 1952 m. gruodžio 4 d.

70
1952 - 2022

6

Likite
su mumis!

**Prisijunkite prie Teisingumo Teismo ir
Bendrojo Teismo sprendimų paieškos
portalo per *Curia* interneto svetainę**

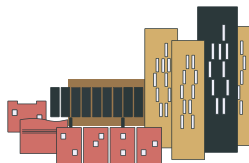
curia.europa.eu

Sekite jurisprudencijos ir institucijos naujienas

- skaitykite pranešimus spaudai šiuo adresu
curia.europa.eu/jcms/PressReleases
- užsisakykite Teisingumo Teismo RSS sklaidos kanalą
curia.europa.eu/jcms/RSS
- sekite institucijos paskyrą *Twitter*: [CourUEPresse](https://twitter.com/CourUEPresse) ou [EuCourtPress](https://twitter.com/EuCourtPress)
- sekite *LinkedIn* tinklo paskyrą:
<https://www.linkedin.com/company/european-court-of-justice>
- atsisiųskite taikomąją programėlę CVRIA išmaniesiems telefonams ir planšetiniams kompiuteriams
- skaitykite Jurisprudencijos rinkinį šiuo adresu:
curia.europa.eu/jcms/EuropeanCourtReports

Daugiau informacijos apie institucijos veiklą rasite čia

- Skaitykite interneto puslapį, skirtą 2021 m. metiniam pranešimui:
curia.europa.eu/jcms/AnnualReport
 - Metų apžvalga
 - Teisminės veiklos ataskaita
 - Valdymo ataskaita
- žiūrėkite [pristatymus YouTube](#)

Susipažinkite su institucijos dokumentais

- istoriniai archyvai
curia.europa.eu/jcms/archive
- administraciniai dokumentai
curia.europa.eu/jcms/documents

Apsilankykite Europos Sąjungos Teisingumo Teismo būstinėje:

- Susidomėjusiems institucija siūlo specialias kiekvienos grupės interesus atitinkančias **vizitų programas** (dalyvavimas posėdyje, ekskursija su gidu po pastatus arba apžiūrint meno kūrinius, studijų vizitas):
curia.europa.eu/jcms/visits
- Kadangi egzistuoja **virtualios ekskursijos po pastatus galimybė**, apžiūrėti pastatų kompleksą iš išorės ir iš vidaus taip pat galite neišvykdami iš namų:
curia.europa.eu/visit360

Parašykite mums užpildydami užklauso formą:

- parašykite mums užpildydami užklauso formą:
curia.europa.eu/jcms/contact

EUROPOS SĄJUNGOS TEISINGUMO TEISMAS

Teisingumo Teismas
L-2925 Liuksemburgas
Tel. +352 4303-1

Bendrasis Teismas
L-2925 Liuksemburgas
Tel. +352 4303-1

Teisingumo Teismo interneto svetainė: curia.europa.eu

Rankraštis parengtas 2022 m. kovo mėn.
Duomenys surinkti 2021 m. gruodžio 31 d.

Nei institucija, nei joks institucijos vardu veikiantis asmuo nėra atsakingas už galimą toliau pateikiamos informacijos naudojimą.

Liuksemburgas : Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
Komunikacijos direktoratas
Leidinių ir elektroninių informavimo priemonių skyrius

Nuotraukos: © Europos Sąjunga, 2019-2022; Shutterstock; © Aleksandrs Kravčuks, 2021; © Katrina De Rycke. 2021.
Leidžiama atgaminti nurodant šaltinį

Naudoti ar atgaminti nuotraukas ir kitą medžiagą, kurios autorių teisės nepriklauso Europos Sąjungai, galima tik gavus teisių turėtojų leidimą.

PRINT	QD-AQ-22-001-LT-C	ISBN 978-92-829-4057-0	ISSN 2467-1355	doi : 10.2862/544910
PDF	QD-AQ-22-001-LT-N	ISBN 978-92-829-4012-9	ISSN 2467-1584	doi : 10.2862/630
HTML	QD-AQ-22-001-LT-Q	ISBN 978-92-829-4030-3	ISSN 2467-1584	doi : 10.2862/566

EUROPOS SAJUNGOS TEISINGUMO TEISMAS

Komunikacijos direktoratas
Elektroninių leidinių ir žiniasklaidos skyrius

2022 Gegužės mėn.

Spausdinta ekologiškame popieriuje